

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

2

ÇEVRE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

5 Haziran 2012 Salı

ÇEVRE KOMİSYONU

GÖRÜŞME TUTANAKLARI

5 Haziran 2012 Salı

---0---

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı (Devam)	1:58

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:26
Osman KAHVECİ (Karabük)	3
Mehmet Hilal KAPLAN (Kocaeli)	3:4,7,13
Reşat DOĞRU (Tokat)	4:5
Erol DORA (Mardin)	5:6
Erdoğan BAYRAKTAR (Çevre ve Şehircilik Bakanı) (Trabzon)	6:7
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı) (Afyonkarahisar)	6,7:13
Mahmut TANAL (İstanbul)	14
Madde 15	15:16
Mahmut TANAL (İstanbul)	16
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı) (Afyonkarahisar)	17
Madde 16	17
Mahmut TANAL (İstanbul)	18
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı) (Afyonkarahisar)	18
Ahmet Hüsrev ÖZKARA	18
Madde 17	18
Ahmet Hüsrev ÖZKARA	18:19

Madde 18, 19		20
Mahmut TANAL	(İstanbul)	20:21
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	21
Madde 20		21
Mustafa Serdar SOYDAN	(Çanakkale)	21
Mahmut TANAL	(İstanbul)	21:22,22
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	22
Mehmet Hilal KAPLAN	(Kocaeli)	22
Madde 21, 22		23:24
Önerge		24
Gerekçe		24:25
Salih FIRAT	(Adıyaman)	25
Mahmut TANAL	(İstanbul)	25,26
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	25,26
İKİNCİ OTURUM		27:58
Madde 23, 24		27:28
Mahmut TANAL	(İstanbul)	28
Osman KAHVECİ	(Karabük)	28:29,29
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	29
Madde 25, 26		29, 30
Mahmut TANAL	(İstanbul)	30
Madde 27		30:31
Mahmut TANAL	(İstanbul)	31:32,33,34,34:35
Salih FIRAT	(Adıyaman)	32
Osman KAHVECİ	(Karabük)	32
Erdoğan BAYRAKTAR (Çevre ve Şehircilik Bakanı)	(Trabzon)	33,35
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	33:34
Önerge		35:36
Gerekçe		36
Mahmut TANAL	(İstanbul)	36
Madde 28		37
Mustafa Serdar SOYDAN	(Çanakkale)	37
Ferhat ÖZKAN (Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Şube Müdürü)		37:38
Mahmut TANAL	(İstanbul)	38
Tülay BAKIR	(Samsun)	38
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	39
Madde 29		39
Önerge		39
Gerekçe		39:40
Madde 30		40
Mahmut TANAL	(İstanbul)	40
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	40
Sebahattin KARAKELLE	(Erzincan)	47
Önergeler		47:49
Gerekçe		47:49
Mehmet Hilal KAPLAN	(Kocaeli)	50
Mahmut TANAL	(İstanbul)	50:51
Salih FIRAT	(Adıyaman)	51

Osman KAHVECİ	(Karabük)	51
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	52
Geçici Madde 1		52:53
Mehmet Hilal KAPLAN	(Kocaeli)	53
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	53
Madde 32, 33		53:54
Önerge		54:55:56:57
Gerekçe		56
Salih FIRAT	(Adıyaman)	57
Veysel EROĞLU (Orman ve Su İşleri Bakanı)	(Afyonkarahisar)	57
Erdoğan BAYRAKTAR (Çevre ve Şehircilik Bakanı)	(Trabzon)	58

Açılma Saati: 15.40

Kapanma Saati: 18.56

05 Haziran 2012 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.40

BAŞKAN : Erol KAYA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Osman KAHVECİ (Karabük)

SÖZCÜ : Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)

KÂTİP : Aydın ŞENGÜL (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Çevre Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakanım, ilgili kurumlarımızın değerli katılımcıları, basınımızın değerli mensupları, kıymetli STK'larımızın katılımcıları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 24' üncü Dönem İkinci Yasama Yılı 8' inci toplantısını açıyorum.

Bugün Tabiat ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı' na kaldığımız yerden, 15' inci maddeden devam edeceğiz. Ancak, öncesinde Dünya Çevre Günü' yle ilgili bir değerlendirme yapmak ve gruplar adına birer milletvekilimize ve Sayın Bakanımıza da söz vermek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, 1972 yılında İsveç'in Başkenti Stockholm'de yüz otuz üç ülkenin devlet ve hükümet başkanlarının katılımıyla Dünya Çevre Günü kabul edildi. 40' inci yıl dönümünde Dünya Çevre Günü' nü, sera gazı salınımının arttığı, iklim değişikliğinin hızla kendisini hissettirdiği, küresel ısınmanın dünyamızı hızla tehdit ettiği bir ortamda kutluyoruz. Bu yüzden, başta bu sorunlar olmak üzere tüm dünyayı etkisi altına alan çevre sorunlarının çözümünü her şeyden önce bir insanlık görevi sayıyoruz. Çevre adına önemli bir yasal düzenleme olan Tabiatın ve Biyolojik Çeşitliliğin Korunması Kanunu Tasarısı' nı bugün müzakere etmeye devam ediyoruz.

Bugüne kadar çevre hukuku ve denetimle ilgili birçok yasal düzenleme gerçekleştirildi. Emeği geçen milletvekillerine, akademisyenlere, STK'lara ve bürokratlara teşekkürlerimi sunuyorum.

Müsaade ederseniz. Dünya Çevre Günü vesilesiyle kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

İnsan-tabiat ilişkisi, bilhassa geçtiğimiz iki yüz yıllık dönemde oldukça sorunlu, sıkıntılı bir biçim almıştır. Esasen çevrenin değeri, insana ona verdiği önemden veya tabiatın insana sağladığı yarardan kaynaklanmaz. Çünkü tabiat canlıdır ve diğer unsurlardan bağımsız olarak bizatihi kendisi değerlidir. Yaratıcının takdiri gereği, insanlar olmasa da tabiat varlığını sürdürür. Elbette insan, tabiat ve dünyamızdaki diğer her şey karşısında farklı bir yere, farklı bir konuma sahiptir. Ama bu, ona tabiata ve diğer varlıklara karşı hoyratça, sorumsuzca, bencilce davranma hakkını vermez. Tam

tersine, insanlık tabiata ve diğler varlıklara karşı fevkalade dikkatli, saygılı ve ahlaklı davranmayı zorunlu kılar.

Evet, insan-tabiat ilişkisinin temelinde ahlak vardır, etik vardır. Daha doğrusu, insan-tabiat ilişkisini ahlak zeminine oturtmadan çevre meselesinin çözümünde kayda değer bir ilerleme sağlayamayız. Tabiata bakışımızı doğru bir perspektife oturtamaz isek, sadece edebiyatla, sadece hamasetle, sadece ideolojik argümanlarla bu konunun içinden çıkamayız.

Hepimizin hatıralarında şu tür anekdotlar vardır: Çocukluğumuzda dedelerimiz, ninelerimiz, büyüklerimiz bize, gereksiz yere tek bir çiçeği koparmaktan, tek bir dalı kırmaktan, bir yudum suyu dahi kirletmekten sakınmamızı öğütlerlerdi. O zamanlar, ne şimdiki gibi çevre örgütleri vardı, ne de Dünya Çevre Günü vardı. Ama zihinlerde ve yüreklerde gerçekten güçlü bir çevre bilinci bulunuyordu. Nasıl olup da tek bir dalı kırmama öğüdünden ormanları yok etme noktasına geldiğimizizin, bir yudum suyu dahi kirletmeme hassasiyetinden denizleri canlı yaşayamayacak hâle getirme noktasına geldiğimizizin tartışmasını burada yapacak değilim. Sadece, sorunun önemli bir boyutunun ahlaki ve kültürel kaynaklı olduğunu bir kez daha hatırlatmakla yetineceğim. Öyleyse çözümü de burada aramak zorundayız. Bunun için ne Kızılderi, ne Çin atasözlerinin rehberliğine, ne de aforizmaların etkileyciliğine ihtiyacımız yok. Dedelerimizin, ninelerimizin tabiatla olan ilişkisindeki temel felsefeyi evvela kendimize, kendimizle birlikte çocuklarımıza, gelecek nesillere aktarabilirsek sorunu zaten büyük ölçüde çözmüş oluruz.

Kanun çıkarmanın, yasak koymanın, polisiye ve adli tedbirler uygulamanın, tabiatla olan ilişkimizdeki asıl zemini doğru şekilde tesis etmeden, işe yaramayacağını görmeli ve kabul etmeliyiz. Sorunu önce kalbimizde, sonra kafamızda çözmeli, ondan sonra mevzuatın, kamu gücünün yardımına başvurmalıyız.

Bugün çevre sorunları konusunda en çok argüman üretilen ülkelerin aynı zamanda çevreye en çok zarar veren ülkeler olmasının gerisinde, sadece sorunla yüzleşmenin getirdiği telaş değil, işte bu kopukluk da yatıyor. İnsanlar kendi özgürlüklerinin tabiatı kontrol altına almaktan geçtiği fikrinden vazgeçmediği sürece çevre sorunları büyüyerek devam edecektir.

Türkiye'nin çevre konusundaki sorunlarını tartışırken, bu çerçevede bugüne kadar yapılmış olan yanlışlara bir kez de kendimiz düşmemeliyiz. Çevrenin korunması konusunda, kendi kültürümüzde, kendi inancımızda, kendi kadim mükteşebatımızda mevcut olan anlayışı canlandırmak ve yeni nesillere aktarmak, atacağımız en önemli ve en etkili adımlardan biri olacaktır. Bunu başardığımızda, Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, bu anlayışı somut uygulamalara dönüştürecek yasal düzenlemeleri yapma konusunda hiçbir sıkıntı yaşamayacağımıza inanıyorum.

Bu düşüncelerle, Dünya Çevre Günü'nün, insanlık başta olmak üzere bütün canlılar, bütün varlıklar için hayırlara vesile olmasını diliyorum, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, partilerimiz adına AK PARTİ'den Sayın Osman Kahveci, buyurun.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, değerli misafirler, değerli basın mensupları; bugün 1972 yılında İsveç'in başkenti Stockholm'de yüz otuz üç ülkenin devlet ve hükümet başkanları tarafından kabul edilen Dünya Çevre Günü, yani insanlığın dünya kaynaklarını hesapsız ve hoyratça kullanmasının sonucunda giderek artan çevresel tehditlere karşı çevre bilincini artırma ve sorgulama günü. İnsanoğlu yaratılışının başlangıcından itibaren çevre ile hep dostça yaşamıştır. Ne zaman ki bilinçsiz kentleşme, sanayileşme ve sorumsuzca tüketim başlamış, beraberinde çevre sorunları da zincirleme bir şekilde kendini göstermiştir. “Nehir kenarında dahi olsanız suyu israf etmeyiniz.” diyen bir misyonun temsilcisi olan bizler, maalesef bugün her şeyi sorumsuzca tüketen bir toplum hâline geldik. Modern dünya ise bu konuda bizden çok daha insafsız davranışlar içerisinde. Öyle ki bırakın dünya çöplerini, artık uzayın çöpleri bile ciddi sorunlar çıkarmaya başlamıştır. Dünyadaki bu bilinçsiz ve aşırı kullanım ile bugün hepimizin bildiği, başta sera gazı etkisi, küresel ısınma, yanardağ patlamaları, kasırgalar, kuraklık, ani ve sağanak yağışlar, su kıtlığı, mevsimlerin düzensizliği, kısaca iklim değişikliği sorunlarıyla karşı karşıyayız. Kısacası günümüzde çevresel sorunlar çok büyük ve ölçeği küresel bazdadır. Yani sadece bizim ülke olarak gayretimiz sorunları çözmemize tek başına yeterli olamamaktadır. Bu konuda tüm dünya ve insanlık ortak bir çevre bilinci oluşturmak zorundadır. Artık hiç kimse “Bu benim sorunum değil, beni ilgilendirmiyor.” diyemez. Bildiğiniz gibi, İzlanda'daki bir yanardağ patlaması tüm dünyayı etkiledi, günlerce uçak seferleri yapılamadı, milyonlarca zarar edildi. Tsunami neticesinde Japonya'da zarar gören nükleer santral tüm dünyayı etkiledi. Hiç kimse “Sorun global, çözüm de global olacak.” deyip de boş durmamalıdır. Bizler de halkımızda çevre bilinci oluşturmaya ve bu bilinci artırmaya devam etmeliyiz. Bu bağlamda, çevresine saygılı, kullandığı her bir kaynağın değerini bilen yenilenebilir kaynakların kullanımına önem veren bir nesil yetiştirmek en büyük hedefimiz olmalıdır.

Bu duygu ve düşüncelerle, 5 Haziran Dünya Çevre Günü'nü kutlar, daha yaşanabilir, daha temiz, daha yeşil bir çevre için hep birlikte gayret edeceğimiz inancıyla saygılar sunarım.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Kaplan, buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, sevgili bürokratlar, basınımızın değerli mensupları; bugün, ülkemizde ve dünyada insanların çevre konusundaki duyarlılıklarını yeniden haykırmaya çalıştıkları, yaşam alanlarımızda ekolojik dengeyi stabil tutmak için uğraş verdikleri, eksiksiz olarak hepimizin yaşam kaynaklarını ayakta tutmaya çalıştıkları onurlu ve duyarlı insanların günüdür.

Ülkemizin, dünya üzerinde eş benzeri bulunmayan bir mevsimsel dengeye, ekolojik yapıya, yer altı ve yer üstü zenginliklerine sahip olduğu gerçeği hepimizce malum. Doğanın bize sunduğu bu önemli kaynağın gelecek nesillerimize, çocuklarımıza yaşanabilir bir ortam için görev olarak

hepimizin bu sorumluluğu alması gerekir. Bugün doğal kaynakların, ekonomik kalkınmanın hem kaynağını hem de **sınırim oluşturduğunu** bilen, çevrenin korunması ve geliştirilmesinde bireysel katkı ve katılımın gereğine ve önemine inanan nice yurttaştan biri olarak, bu konuda mücadele veren genciyle yaşlısıyla tüm çevre yanlılarının, destekçilerinin yanında olduğumuzu özellikle belirtmek istiyorum.

Bu duygu ve düşünceyle, hepimizin ve tüm dünyadaki çevreye duyarlı herkesin Dünya Çevre Günü' nü kutluyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Milliyetçi Hareket Partisinden Sayın Doğru, buyurun.

REŞAT DOĞRU (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, sayın milletvekili arkadaşlarım, sayın bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de herkesin 5 Haziran Dünya Çevre Günü' nü kutluyorum.

Sanayileşme ve şehirlerdeki nüfus yoğunlukları çevre sorunlarının artmasına sebep olmuştur. Bütün ülkelerin ortak sorunu hâline gelen çevre kirlenmesi günümüzde insan sağlığını tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. 21'inci yüzyılın en önemli sorunlarından birisinin çevre sorunu olacağı şimdiden ortaya çıkmıştır. Kanser başta olmak üzere solunum yolu hastalıklarının çoğu hava kirlenmesi sonucu oluşmaktadır. Balıklar, kuşlar ve insanlar çevre kirlenmesinden çok zarar göreceklerdir. Sanayi atıkları, spreyler, yakıtlarla ortaya çıkan dumanlar, petrol ve ilaç atıkları, plastik ürünler, suni gübreler ve çöpler çevre kirlenmesine sebep olan en önemli etkenlerin başında gelmektedir.

Çevre kirlenmesini insanın tabiata verdiği zarar olarak ifade ediyoruz. Bundan dolayı da doğanın korunması, yapılan tahribatların mutlaka azaltılması engellenmelidir. Yeşil alanları, hayvanları koruyup çoğaltmalı, temiz bir çevreyi gelecek nesillere, çocuklara bırakmalıyız. Bütün sera gazlarının azaltılması mücadelesini hep beraber vermeli, küresel ısınmayı da azaltmalıyız. Birçok değerimizin kaybolmasını da en azından bu şekilde engelleyebiliriz.

Çevrenin korunması ve yaşanabilir ortamda nefes alınması insanların elindedir. Anadolu'nun güzel çehresini ve doğa güzelliklerini teknolojiye, sanayileşmeye terk etmeyelim. Doğal çevre bizim çevremizdir. Biz doğayı korudukça doğa da bizi korur. Havaya, toprağa, suya karışan kimyasal atıklar doğayı etkiliyor, zehirliyor ve yok ediyor. Bu atıkların çoğalması ekolojik dengeyi de beraberinde bozuyor, insan sağlığı da bundan çok ama çok etkileniyor. İnsanların hiçbiri buldukları yeri kirletmesin, hepsi güzellikleri korusun. Soluduğumuz havanın, içtiğimiz ve kullandığımız suların, bulunduğumuz yerin temiz olmasını istiyorsak, çevre kirlenmesine hep beraber engel olmalı ve çevremize sahip çıkmalıyız. Sağlığımıza uygun bir çevrede yaşamak için doğal çevremiz herkes tarafından mutlaka korunmalıdır. Çevre bilincini, korunması bilincini gençler başta olmak üzere

herkese anlatmalıyız. Okullarımızda bu yönlü olarak çeşitli eğitimlerin verilmesini desteklemeliyiz. Her çocuğumuza çevre bilinci mutlaka yerleştirilmiş şekilde okuldan mezun olmalarını sağlamalıyız.

Tüm doğa severlerin çevre gününü kutluyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

BDP adına Sayın Dora, buyurun.

EROL DORA (Mardin) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, sayın bürokratlar, sayın basın mensupları; çevre konusu, dünyamızın içinde bulunduğu küresel ekolojik tahribat göz önünde bulundurulduğunda oldukça önemli bir yerde durmaktadır. Dünyamızın ekosistemi giderek bozulmakta, gelecek nesillere bırakacağımız en büyük miras olan doğamız alınması gereken tedbirlerin alınmaması yüzünden her geçen gün daha da yok olmaya mahkûm olmaktadır.

Temiz ve sağlıklı bir çevrede yaşamak bu ülkede yaşayan herkesin anayasal hakkıdır. Şu anda ülkemizde uygulanan çevre politikaları temel olarak Anayasa'nın ihlali anlamına da gelmektedir. Çevre giderek kirlenmekte ve doğa harikalarıyla ünlü ülkemiz giderek yaşanmaz hâle gelmektedir.

Meclisin çevre politikaları konusunda iyi bir sınav verdiğini söylemek maalesef mümkün değildir. Bugün ülkemizde binlerce HES inşaatı için karar alınmış durumdadır. HES projelerinin ülkemizdeki uygulamalarına büyük itirazlarımız var. İnşaatı planlanan birçok HES projesi için Çevre Etki Değerlendirme raporları doğru düzgün alınmamakta, yasal zorunluluk olan halk katılım toplantıları ya geçiştirilmekte ya da gerçek bir katılımın olmadığı bir ortamda yapılmaktadır. Çoğu zaman Danıştayın aldığı yürütmeyi durdurma kararlarına dahi itibar edilmemektedir. Bu konularla ilgili her gün onlarca şikâyet gelmektedir. İşte şimdi bir komisyon üyemiz, Melda Hanım, şu anda Peri Vadisi'nde yapılması planlanan HES'e karşı “dur” demek için nöbet utmaktadır. Danıştayın yürütmeyi durdurma kararına rağmen sadece Dersim'de değil ülkenin birçok yerinde HES inşaatları pervasızca devam etmektedir.

Burada temel amaç, suyun kontrolü ve ticarileştirilerek yoksul halka satılmasıdır. En temel insani hak olan suya erişim özel şirketlerin insafına bırakılmaktadır.

Ülkemiz alternatif ve sürdürülebilir enerji kaynakları konusunda zengindir. Özellikle rüzgâr ve güneş enerjisi konusunda dünya ortalamasının üstünde bir rakama sahiptir. Topluma ve doğaya saygılı ve ekosisteme zarar vermeyen alternatif enerji kaynakları konusunda Hükûmetin derhal gerekli adımları atması gerekmektedir. Aynı sorun termik santraller için de söz konusudur.

Dün, İzmir Aliağa'dan gelen arkadaşlarla bir basın toplantısı düzenledik. Aliağa'nın temiz kalmasının en büyük dilekleri olduğunu söylediler ve şu ana kadar topladıkları 20 bin imzayı 1 milyona ulaştırmaya kararlı olduklarını söylediler. Ben bugün huzurunuzda, toplanmış olan 20 bin

imzayı Sayın Başkanımıza da biraz sonra arz edeceğim. Halkın istemediği bir yere termik santral neden yapılmakta ve bu konuda neden ısrarlı olunmaktadır?

Çevre sorunu dediğimiz şey aslında insanlığın sorunudur, sorun çevrenin kendisinde değildir. Sorun, içinde yaşadığımız doğayı ve çevreyi bitmek tükenmek bilmeyen hırslarına kurban eden sermayenin sorunudur.

Söylenecek çok şey var, daha fazla vaktinizi almak istiyorum. Ancak gelecekteki kuşakların bizi rahmetle anmalarını istiyorsak doğanın tahribatına daha fazla sessiz kalmayalım ve ekosistemi yok sayan işlere prim vermeyelim diyorum.

Bu vesileyle hepimizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Buyurun efendim, toplamız olduğumuz 20 bin imzayı da zatıalınıza sunuyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, siz de hoş geldiniz.

Sayın Bakanım, geçen hafta böyle söylemiştik, size söz vereceğiz demiştik çevreyle ilgili, buyurun.

İki Bakanımıza da söz verdik, aranızda anlaşın.

Buyurun Sayın Bakanım.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Veyssel Hocaya söz verin, onu kesmeyin de ben iki dakika, sadece...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Dünya Çevre Günü' nü kutlamak için geldi Sayın Bakanımız, teşekkür ederiz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Öncelikle, Çevre, Ulaştırma Komisyonu Başkanımız olarak zatıalınızın ve sizin şahsınızda tüm Çevre Komisyonu üyelerinin, değerli milletvekili arkadaşlarımla Çevre Günü' nü kutluyorum, tüm dünyanın Çevre Günü' nü kutluyorum. Çevre, tabii kırk sene önce dünya bunun çok ciddi şekilde farkına vardı, 1972 yılında ve ondan sonra çevre bilincinin artırılması ve bu doğrultuda birçok yatırımın yapılması için tüm dünyada, özellikle Kuzey Avrupa'da çok ciddi çalışmalar yapılmaktadır. Biz de Türkiye olarak, çok samimiyetle ifade etmek istiyorum, Avrupa'dan daha ileriyiz. Şu anda Avrupa'nın onda 1'i kadar dereleri, denizleri hâlâ daha kirletmiyoruz. Bunun çok sebepleri var.

Sayın Vekilim de tabii ki çevreye duyarlılık açısından... Suya dayalı hidroelektrik santralleri, termik santraller konusunda çok çeşitli bir kalkışma gibi gösteriliyor ama çok değerli arkadaşlar, hepimiz çok iyi tartarız, biz 70 milyar dolar fosil yakıtlara para veriyoruz, doğal gaz ve petrole.

Şimdi, biz dengeye bir bakalım. Biz bu hidroelektrik santrali yaptığımız zaman dereleri kurutmuyoruz. Derelerde endemik hayat olsun, diğer hayat olsun... Saygıdeğer Bakanım o konuda çok duyarlı. Biz dereleri kesinlikle kurutmuyoruz ama diğer taraftan, Türkiye'nin bağımlılığını

artırıyoruz. Ülkeyi sevmek bakımından biz eğer... Bir defa fosil yakıtlar doğaya daha çok karbondioksit zerk ediyor, artı paramız gidiyor ve çevreye duyarlı olmak için bütün imkânlarımız kısıtlanıyor. Bu bakımdan, en iyi dönüşümlü olan hidrolik santrallerdir, rüzgâr enerjisi, güneş enerjisi, sudan enerji. Bizim hep beraber buna sarılmamız lazım. Bu bakımdan, ben Milletvekili Kardeşimizi n, Arkadaşımızın duyarlılığına teşekkür ediyorum ama işin bu yönünü de çok değerli arkadaşlar, dikkate almamız lazım. Bizim petrolümüz yok, olsa bile suyla elde edilen enerji petrolden bin kat daha iyi. Bu bakımdan ben bunu da yüce Komisyona hatırlattım.

Saygıyla tekrar, 5 Haziran Çevre Günü' nü kutluyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Bir talebimiz var Sayın Bakanım, uygun olursanız, vaktiniz varsa toplantı sonuna kadar kalırsanız seviniriz.

BAŞKAN – Sayın Kaplan, geçen toplantıda söyledim, eğer düğmeye basmadan konuşursanız kayıtlar güme gidebilir, sonra ben karışmam.

Ben teşekkür ediyorum Erdoğan Bey' e, Sayın Bakanımıza.

Çok özür dilerim, belki sonradan gelen arkadaşlarımız için şey oluyor; geçen toplantıyı kapatırken böyle kısa bir değerlendirme Sayın Bakanımızdan istemiştik.

Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, değerli milletvekilleri, kamu kurumlarının ve sivil toplum kuruluşlarının kıymetli temsilcileri, değerli basın mensuplarımız; ben de Dünya Çevre Günü' nüzü gönülden kutluyorum. İnşallah güzel bir çevre dileğiyle, gelecek nesillere çok daha güzel bir Türkiye bırakmak dileğiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye'de neler yapıldı? Çevre adına Hükümet olarak çok güzel hizmetler yaptık. Ben bunları kısaca ifade etmek istiyorum.

Malum olduğu üzere bu yıl “yeşil ekonomi” olarak belirlendi. Her yıl dünya çevre gününde bir tema belirleniyor. Bu yılın teması yeşil ekonomi olarak belirlendi.

Peki, yeşil ekonomi deyince ne anlayacağız? Elbette sera gazı emisyonlarının azaltılması, çevre dostu üretim teknikleri, temiz enerji kaynaklarının kullanılması, tabii ki bugünkü kanun tasarısında olduğu gibi biyoçeşitliliğin korunması, orman ve su kaynaklarının korunması ve ekonomiye katkılarının artırılması, yeşil ekonomi deyince bunlar akla geliyor.

Esasen ormanların faydasını zikretmeye gerek yok. Ormanlar olmasa hakikaten dünya oksijensiz kalır. Bilhassa sera gazı dediğimiz karbondioksit havadan yutarak havaya oksijen veriyor. Havayı temizleyen ormanlar gerçekten bütün dünyanın akciğerleridir.

Ülkemizde biliyorsunuz yaklaşık yüzde 28'i orman ama şunu ifade edeyim: Bütün dünyada orman varlığı azalırken Türkiye'de orman varlığı hem alan olarak hem de odun serveti olarak artmaktadır. İşte grafikte görüyorsunuz. Şu anda 21,1 milyon hektardan aldığımız alanı 21,6 milyon hektara çıkarttık. Hedefimiz 22 milyon hektardır. Zaten 2/B'yle de 2/A ve 2/B alanlarının 2 katından az olmamak üzere yeni ormanlar teşkil edilecektir.

Odun servetindeki artış daha büyük. Ben ormancılara, orman çalışanlarına gönülden teşekkür ediyorum. Hakikaten onlar sadece alan artırmakla kalmadı daha büyük ölçüde odun servetini artırdı. Bu ormanların bakımıyla, işletilmesiyle alakalı bir konu. Bakın 936 milyon metreküpten şu anda 1,4 milyon metreküpe yani 1 milyar 428 milyon metreküpe çıktı ki gerçekten bu dünyada takdir topladı, hatta dünya ormancılığında ilk 5'e girdiğimiz de kabul ve tescil edildi. Bu gerçekten gurur kaynağımız.

Tabii bunu nasıl yaptık? Ağaçlandırma seferberliği... 2 milyon 300 bin hektar hedef koyduk. Ama bu hedefi bu yıl sonunda aşacağız. Şu anda 2 milyon 400 bin hektara yaklaşıyoruz Sayın Başkanım. Görüldüğü gibi aşağı yukarı her yıl takriben 480 ile 500 bin hektarlık alanda ağaçlandırma, bozuk ormanların ihyasını gerçekleştiriyoruz. Ve şu ana kadar yaklaşık 2 milyon hektar alanda çalışma bitti. Bu yılki hedefimiz de 450-500. Dolayısıyla hedef inşallah 2 milyon 400 bin hektar yani 24 milyon dekar. Bu gerçekten takdire şayan bir husustur.

Tabii buna paralel olarak fidan üretimi arttı. Gerçekten muhteşem bir artış. 535 milyon adet denildi ama bu sene bir sürpriz yapalım dedik. Hakikaten yeşil ekonomi yılı dolayısıyla. Arkadaşlara ben 700 milyon fidan üreteceksiniz diye kesin talimat verdim. Onu da inşallah birlikte gururla yıl sonunda takip edeceğiz. Ne yapıyoruz? Eskiden fidanlar bulunamıyordu bile. Bulunsa bile parayla satılıyordu. Ama biz bütün belediyelere, okullara, sağlık ocaklarına her tarafa fidan veriyoruz. Şu ana kadar 21.453 okul bahçesine 4 milyondan fazla fidan dikildi. Hatta Millî Eğitim Bakanlığıyla Okullar Hayat Bulsun Kampanyası çerçevesinde okulların bütün bahçelerini yeniden ele alıyoruz. Keza hastane avluları, mezarlıklar, bütün ibadethaneler, ister cami ister havra ister kilise olsun hepsini ağaçlandırıyoruz.

Orman ürünlerinin gelirleri arttı. Burada zaten eski Orman Genel Müdürümüz de var. Bir de odun dışı ihracatta hedefimiz inşallah 300 milyon dolarlık tıbbi aromatik bitkiler, adaçayı, ceviz gibi birtakım odun dışı ürünleri ihraç edeceğimiz konusunda büyük bir seferberlik başlattık. Nitekim Ceviz Eylem Planı, Badem Eylem Planı hazır.

Değerli Başkanım, Sayın Bakanım ve milletvekillerimiz; bilhassa Her İle Bir Kent Ormanı Projesi başlattık. Daha önce yoktu. Şu anda 110 kent ormanı kuruldu. Bunun çok büyük faydası var. Eskiden inanın dikilen ağaçları vatandaşlar, çoluk çocuk söküyordu ama kent ormanları sayesinde

yollara diktiğimiz ağaçların dahi hiçbirisinin söküldüğünü görmüyorum. Dolayısıyla ben bu vesileyle bütün milletimize de teşekkür ediyorum.

Bal ormanları kuruyoruz. 109 tane bal ormanı kurduk. Şu anda 5'incilikten dünya bal ormanında 2'nciliğe yükseldik. Hedef 1'inciliğe yükselmek. Bunlar geçekten çok önemli.

Biyolojik çeşitliliği en üst seviyede barındıran ekosistemleri koruyoruz. Biliyorsunuz geçen toplantı söylemiştim, Nuh'un Gemisi Veri Tabanını kurduk. Yani ilk girişi ben yapmışım. Hatta "Eber sarısı" adıyla bir endemik türü girmişim. Şu anda 410 bini aştı. Gerçekten bu gurur kaynağımız.

Ayrıca korunan alanları koruyoruz. Korunan alanlarda sanıldığı gibi azalma yok. Çok büyük bir artış var. Sulak alanlar, korunan alanlar, tabiat parkları, millî parklar hepsinin sayısı artıyor, azalma yok. Ve bu takdir ediliyor. Nitekim şu anda 33 olan millî parkı 41'e yükselttik. Ayrıca tabiat parkı 17 taneydi 181'e yükselttik. Bu sene 185 tane tabiat parkı ilan etmiş olacağız.

Anıtları korumaya devam ediyoruz. 109 tane tabiat anıtımız var.

Keza sulak alanların korunması konusunda. Türkiye gerçekten sulak alanların korunmasında çok büyük başarı kaydetti. Bizzat ben bu konuda çok hassasiyetle takip ettim. Bunların pek çoğunun projesinde de emeğim var. Gördüğümüz gibi onlarca sulak alan planlandı. Daha önce 4 taneyken 11 taneye, inşallah 2015'te 54 adet sulak alanımızı tamamen planlayarak koruma altına alacağız.

Gelibolu Millî Parkı'yla sizlere bir davetiye ulaştı. Özellikle bu millî parkta "Gel Tarihe Geçelim" şeklinde biliyorsunuz Çanakkale muharebelerini anlatan gerçekten bir tanıtım merkezi. Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi'ni tesis ettik. Orada Osmanlı coğrafyasının her yerinde vatandaşlarımızın, milletimizin bütün fertlerinin nasıl bu vatani koruduğunu orada göreceğiz. Ta Saraybosna'dan tutunuz da Şam'a kadar, Diyarbakır'dan tutunuz Afyonkarahisar'a kadar, Trabzon'dan İzmir'e kadar bütün vatandaşlarımız orada gerçekten bu vatan, bu bayrak, bu millet uğruna canlarını feda etmişler. Sizlere davetiye gönderdik. 7 Haziran Perşembe günü de Sayın Başbakanımız tarafından açılacak.

Tabiatı destekliyoruz. Bakın, şu anda biz kene mücadelesi, diğer mücadeleleri tamamen biyolojik olarak yapıyoruz. Şu ana kadar 273.295 tane kanatlı hayvan, sülün, keklük tabiata bıraktık. Çok sayıda memeli hayvanları koruma altına aldık. Hatta nesli tükenmekte olan kelaynak kuşlarını bile çoğalttık.

Ben daha geçenlerde Tunceli'deydim. Munzur Vadisi'ne 40 bin tane özel benekli kırmızı alabalığın bırakılmasını sağladık. Bir kısmını bıraktık, geri kalan yıl sonuna kadar tamamlanacak. Bunlar gerçekten önemli.

Yaban hayatını korumak için koridorlar açıyoruz. Artık yollara izin verirken mutlaka birtakım yaban hayatının geçişi için gerekli tüneller, menfezler planlanmasını şart koşuyoruz. Aksi takdirde izin vermiyoruz. Bunu da açık söylüyorum.

Ormanlarımızı koruyoruz. Biyolojik mücadele yapıyoruz. Orman köylüleri açısından bu yeşil ekonomide orman köylüsünün desteklenmesi çok önemli. Bakın nereden nereye, aşağı yukarı 4 misli arttı orman köylülerine aktardığımız gelirler. Yani 1 milyar 100 milyon TL'yi aşmış durumda. Bunlar gerçekten önemli.

Bir de efendim bir hususu belirtmek istiyorum. Bu da bizim gurur kaynağımız. Sayın Başkanım, geçen yıl Dünya Ormanlık Yılı'ydı, Birleşmiş Milletler tarafından ilan edildi. Biz bu yılda New York'ta gerçekten büyük bir faaliyet yaptık. Türkiye'deki bu ormancılık faaliyetlerini tanıttık ve şimdiye kadar 9 zirve ve forum New York'ta yapılmışken 10'uncu forumun ve zirvenin Türkiye'de yapılmasını teklif ettiğimiz zaman gerçekten bütün ülkeler bizi destekledi ve Türkiye'de yapılması kararlaştırıldı. Bu gerçekten Türkiye'deki ormancılığın ne kadar önemli olduğunun işaretidir.

Ayrıca Rio+20 Konferansı haziran ayının ortasında başlıyor. Sayın Başbakanımızın da riyasetinde kalabalık bir grupla biz de gideceğiz. Hazırlıkları yaptık. Çevre konusunda, yeşil ekonomi konusunda, sürdürülebilir kalkınma konusunda hazırlıklarımızı orada bütün dünyaya anlatacağız. Bunu da özetle...

Çölleşmeyle ilgili gerçekten büyük bir mesafe kat ettiğimizi de burada ifade etmek istiyorum. Çölleşme ve Erozyonla Mücadele Strateji Belgesi hazırlanıyor şu anda. Bu yılda tamamlayacağız. Sizlerin de dikkatlerinize sunacağız. Nitekim Erozyonla Mücadele Eylem Planı bu yıl sonunda tamamlanacak. Bu konuda Konya-Karapınar'da, Iğdır-Aralık'ta hakikaten çok büyük mesafeler kat ettik.

Erozyon ve kontrol çalışmaları hızla artıyor. Geçen yıl 65 bin hektarlık alanda erozyon kontrol çalışması yaptık. Bu yılki hedefimiz inşallah 70-80 bine ulaşmak olacaktır.

Tabii suyun korunması çok önemli. Bir kere su zengini bir ülke değiliz. Suyumuzun 112 milyar metreküpün 44 milyar metreküpünü kullanıyoruz ama su istenilen yerde istenilen kadar değil. Bunun sebebi Türkiye'de yağışlarda dağılım mevsimlere ve bölgelere göre çok değişiklik gösteriyor. O bakımdan suyumuzu son derece akıllı bir şekilde yürütmemiz gerekir.

Su izlemelere büyük ölçüde başladık şu anda bazı verilerde. Arıtılmış evsel suları sulamada kullanmak için şu anda çalışmalarımız devam ediyor ve Ergene burada bahsedeyim çevre olduğu için, Ergene havza koruma eylemi başladı. Bu gerçekten hızlı ilerliyor. 16 tane eylem planı var burada. İlk defa havzanın tamamını, bütün havzayı ele aldık. Aslında biliyorsunuz bu konuda mesuliyet bizim Bakanlığımızda değil, Çevre Şehircilik Bakanlığında değil. Biz sadece denetleyen, yapmayanlara ceza veren bakanlıklarız. Daha önce Çevre Orman Bakanlığı, şimdi Çevre Şehircilik Bakanlığı. Ama tabii belediyeler kendi kanunlarında kendilerine vazife olarak yüklenen bu arıtma tesislerini yapmadıkları

için Başbakanımızın talimatıyla yeni bir düzenlemeyle “Ergene’de Şafak Harekâtı” adıyla böyle bir 16 paketten oluşan bir eylem planı hazırladık ve bunu çok hızlı yapıyoruz.

Şimdi, tabii ki, burada su kaynakları, HES'lere karşı Sayın Vekilimiz tenkit yaptı. Tabii ki tenkitlerden büyük memnuniyet duyuyoruz. Ama şunu unutmayalım: Türkiye’de suyu kontrol etmezsek ne şehirlere ne sulama suyu ne de başka maksatlarla sanayiye su vermemiz mümkün değil çünkü Türkiye yarı kurak iklim bölgesinde. Dolayısıyla bizim suyumuzu akıllı bir şekilde yönetmemiz ve su kaynaklarını kirletmeden değerlendirmemiz gerekiyor. Suyun boşa akması diye bir şey olmaz.

Şu ana kadar biz 1.128 tesisi açtık. 206 tanesi baraj, 24 gölet, 179 sulama tesisi, 49 şehre su verdik yani. Bu barajları yapmazsak hiçbir şehre su veremeyiz. Ne İzmir’e ne Diyarbakır’a ne de Şanlıurfa’ya veyahut da Kars’a, İstanbul’a su vermemiz mümkün değil çünkü yağışlı mevsimlerde biriken suyun toplayıp barajlarda onu şehirlere, sanayiye, sulamaya veriyoruz.

Sadece Türkiye değil Sayın Başkanım, Afrika’ya yardım elini uzattık. Şu anda 1 milyon kişiye içme suyu temin ettik. Bu gerçekten gurur duyacağımız bir husus. Somali’de, Burkina Faso’da, Nijerya, Sudan, Cibuti, Etiyopya’da yaşayan insanlara elimizi uzattık, suyumuzu veriyoruz.

Hedef odaklı eylem planları hazırladık. Şu anda bu eylem planları Çevre Şehircilik Bakanlığımız tarafından yürütülüyor. Bilhassa hava kirliliği, katı atık yönetimi, gürültü kontrolü, deniz kirliliğinin önlenmesi, kimyasal maddeler gerçekten zaten iki bakanlık birlikte çalışıyoruz, hedeflerimizi aşmak için birlikte gayret ediyoruz.

Nitekim 2008-2012 Atık Yönetimi Eylem Planı başarıyla yürüyor şu anda. Bu yıl sonunda gerçekten hedefini aşmış olacak. 15 tane müşterek katı atık tesisi vardı. Şu anda 59’a yükselmişti. Sayın Bakanımızda bu sayı çok daha arttı.

Bakın 130 belediye istifade ediyordu. Şimdi 756 ama şu anda 850-900’e yaklaştığını ben burada ifade etmek istiyorum.

Nüfusu 41 milyon ama şu anda -Bakanımız buna önem veriyor- 50 milyonu aştı. Yani 23 milyondan şu anda 50 milyon nüfusun katı atıkları toplanıyor.

Ambalaj atıklarıyla ilgili tesis sayıları, şu anda 2,2 milyon ton yılda ambalaj atığı topluyoruz. Bunlar yoksa doğaya atılıyordu, kirletiyordu.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yani...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Hemen toparlıyorum Sayın Başkanım. Biliyorum ama bugün çevre günü olduğu için çevre konularına temas ediyoruz.

Zararlı zehirli atıklar yılda 80 bin ton toplanırken şu anda 900 bin ton, Bakanımızla beraber 1 milyon tona yaklaştı. Bunlar gerçekten toplanıyor ve bertaraf ediliyor.

Temiz Hava Eylem Planı hazırlandı. 81 ilimizde hava kalitesi Çevre Şehircilik Bakanlığının İnternet sitesinden izleniyor şu anda. Hava kalitesi ölçüm istasyonunun sayısı 16 taneydi, 117'ye çıktı. Bunlar dile kolay. Ve Kyoto'ya taraf olduk biliyorsunuz. Ayrıca Cancun'da özel şartlarımız kabul edildi ve deniz ve kıyılarımız düzenli olarak izleniyor. Tam 231 adet izleme noktası var neticede Hopa'dan başlayıp İskenderun'a kadar. Ve bunların sayısıyla mavi bayrak sayımız hızla arttı. Denizlerimiz artık daha temiz, öyle değimli? Mesela sırf Antalya dünyada ilk 4'e yükseldi.

Balık çiftlikleriyle ilgili geçen sefer de söylenmişti ama yüzde 95'ini biz taşıdık. Bakın nasıl taşıdık? Göstereyim. Daha önce kıyılarda idi. Biz şu yeşil alanı bu alanlara taşınabileceğini gösterdik çünkü gerek derinlik gerekse mesafe itibarıyla, akıntı hızı itibarıyla buralar uygundu. Neticede bakın hepsini taşıdık. Sadece idare mahkemesiyle yürütmeyi durdurma kararı verilen yüzde 5'lik kısım yerinde kalıyor, dokunamıyoruz mahkeme kararı ama diğerlerinin tamamı taşındı.

Atık hizmeti veren belgeli liman... Bakın, daha önce atık hizmeti veren liman yoktu. Şu anda 206 limanda atıklar, gemilerden ve diğer tekne, motorlardan alınan atıklar buralarda toplanıyor. Ve bir de efendim gerçekten gurur duyacağımız bir şey, eskiden neredeyse 196 tane kurumu, birimi dolaşmak mecburiyetindeydi bir çevre izni almak için. Bunu tamamen azalttık. Artık İnternet ortamında verebilir hâle geldik. 199 tane belgeyi 16'ya indirdik ve bu gerçekten çevre izinleri e-Türkiye ödülünde 1'inciliğe layık görüldü.

Çevre faslını açtığımız önemli. Bakın, çevre faslı açmak en zor fasıllardan birisi ama biz gururla bu yapılan çalışmalarını anlattık ve çevre faslını 21 Aralık 2009 tarihinde aştık. Netice itibarıyla söylenecek çok şey var ama vaktinizi fazla almak istemiyorum.

Ben Dünya Çevre Günü'nüz kutlu olsun diyorum. Çevreyle ilgili ve tabiatla, biyolojik çeşitliliği korumayla ilgili çalışmalar büyük bir hassasiyetle devam ediyor. Çevrede tahribat yok. Günden güne daha iyileşiyor. Bilhassa şu anda katı atıklar olsun, zehirli zararlı atıklar, gürültü kirlenmesi ve diğer atıklarla ilgili Çevre Şehircilik Bakanlığı da şu anda zaten büyük çalışmalar yapıyor. Aynen eylem planları artan bir hızla devam ediyor. Onu da özetle vurgulamak istiyorum.

HES'lerle ilgili efendim her şey ortada. En çok itiraz edilen Solaklı Vadisi'ydi. Ben Solaklı Vadisi'nin HES'lerden önceki fotoğraflarını çektirdim. Sayın Vekilim herhâlde siz yoktunuz. Bunu aslında 5 Mayıs'ta davet edip gidecektik ama sağ olsun Sayın Başkanımız gitti ama biz sizleri de davet ediyoruz. Şu anda Solaklı Vadisi'nde eski durum ortada bakın. Tamamen berbat bir dere HES'lerden önce ama HES'lerden sonra orayı muhteşem, Uzungöl'den daha güzel bir tabiat parkı, muhteşem bir vadi hâline getiriyoruz. 1'inci etabı bitti, geri etabını da tamamlayacağız.

Sadece Trabzon'da Solaklı Vadisi değil. Rize'de, Giresun'da, Ordu'da, Erzurum'da, Munzur'da her yerde bunları yapacağız. Yapmaya mecburuz bakın. Munzur'la ilgili ben daha

geçenlerde Tunceli'ye gittim. Oradaki özellikle kutsal suyun olduğu yeri biz planlıyoruz. Vadileri biz planlıyoruz. Merak etmeyin, en güzel şekilde vatandaşlarımıza hizmet edeceğiz.

Bu duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, şöyle, önce bir açıklama yapayım tekrar. Geçen toplantıda çevreyle ilgili Dünya Çevre Günü olması hasebiyle Sayın Bakanımızdan rica etmiştik. Ben öncelikle Sayın Bakanımıza teşekkür ediyorum. Bir de partiler adına birer arkadaşımıza da konuşma tasarıya girmeden önce, böyle bir usul geliştirdik.

Ben bir tashiş yapayım. 5 Mayıs'ta ben gitmedim. Fakat cenaze dolayısıyla cumartesi günü Trabzon'daydım. Gidip göreyim dedim Veysel Hoca söylediğini ne yaptı filan diye. Onun resimlerini çekmiştim.

Çevre günüyle ilgili Komisyon üyelerimizden söz almak isteyenlere birer dakika daha söz vermek istiyorum.

Var mı söz almak isteyen?

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Ben Sayın Bakanlarımın açıklamasıyla ilgili bir dakikalık söz istiyorum.

BAŞKAN – Onu tasarıda yapsan olur mu?

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Tasarıda konunun yeri değil.

Öncelikle sunum için Sayın Bakanıma teşekkür ediyorum. Tabii sunumda belki eleştiri ya da katkı sunabileceğimiz alanlar olduğu için sunumu yapıp geçme olanağının yeri ne üzerinde konuşma ve tartışma ortamı olsaydı daha sevindirici olurdu.

Dünya Çevre Günü olması nedeniyle ben de hoşgörüyü karşıladığımı söyleyeyim. Ancak Munzur'a yeni gittiniz. Ben de yeni gittim. Bir cenazem nedeniyle gittim. Munzur'da Keban'ı önlemek için kurulan baraj nedeniyle suyun tutulduğunu ve Tunceli'nin içinde yaklaşık 3-5 metreye varan bir yükselmenin olduğunu görüyorsunuz. Bir göl hâline geldi. Ancak Tunceli'de hâlâ bir arıtma sisteminin devreye girmediğini anımsatmak istiyorum. Bunun da takipçisi olursanız sevinirim.

Çevre ve Şehircilik Bakanımın söylediği bir şeyin altını çizmek istiyorum. Katılıyorum. Enerjimizin yüzde 78'ini doğal gaz ve petrolle gitmekte. Dolayısıyla yenilenebilir bir enerjiye doğru bizim yönelmemiz doğal. Bundan hiçbir kaygım yok ama ne yazık ki Hükümetin politikalarının içerisinde toplu taşıma ve demir yolu yerine araba üretiminin, kara yollarının yani özellikle petrol ve doğal gaz tüketimini artırıcı faaliyetlerin hâlâ esas olarak alındığını da anımsatmak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki ben teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlar, hepinizin Dünya Çevre Günü' nü kutluyorum.

Tabii 2 Bakanı da bir arada yakalamışken hukuksal anlamda dünyada olup bizde olmayan birkaç şey var, bu önerileri sunup konuyu hemen bitirmek istiyorum.

Bir, dünyada çevreyle ilgili, çevrenin kirliliğiyle ilgili cumhuriyet savcıları var, biz de çevreyle ilgili soruşturmayı yapan özel yetkili ihtisas cumhuriyet savcıları yok. Yani nasıl ki fikrî ve sınai haklarla ilgili, nasıl kaçakçılıkla ilgili özel cumhuriyet savcıları var ise bizde çevreyle ilgili cumhuriyet savcısı yok. Bu öncelikle bir ihtiyaç.

İkinci bir husus, çevre davalarında vatandaşlarımız hakikaten harç ödeyerek açıyorlar. Tüketici mahkemesinde nasıl tüketici bir ürünü alırken tüketici mahkemesinde dava açarken harçtan muaf ise, çevre bir ortak mirasımızdır, çevreyi korumak hepimizin insanlık borcudur hem Anayasa'mızın 56'ncı maddesi aynı zamanda Çevre Kanunu'nun 10'uncu maddesi uyarınca, çevremizi eğer gerçekten kollamak, korumak açısından duyarlı isek tüketici mahkemelerinde olduğu gibi -nasıl harçtan muaf ise- aynı şekilde tüm çevre davaların da harçtan muaf yapmak lazım ki daha fazla bir duyarlılık sağlanabilsin.

Üçüncüsü, çevre davalarında zaman aşımı sorunu. Zaman aşımı değerli arkadaşlar, Çevre Kanunu 28'inci maddesinde “beş yıllık zaman aşımına tabidir” der ancak baktığımız zaman bu haksız fiil hükümlerine tabi, Borçlar Kanunu 60'inci maddesi de der ki: “Zararını öğrendiği tarihten itibaren bir yıl ancak her hâlükârda on yıl.” Aynı zamanda devam eder. Eğer eylem aynı zamanda suç teşkil ediyor ise ceza muhakemesindeki zaman aşımı tatbik edilir. O zaman şunu yapmak lazım: Çevre Kanunu'ndaki 28'inci maddede zaman aşımı suç da teşkil ediyorsa Değerli Başkan, o zaman ceza zaman aşımı tatbik etmek lazım ki yani çevreyi kirleten o zaman aşımı süresi içerisinde kurtulmasın. Böyle bir düzenlemeye ihtiyaç var.

Bir başka husus çevre davalarıyla ilgili, nasıl fikrî ve sınai haklarla ilgili biz sanayiciyi kollama ve koruma adına fikrî ve sınai hukuk mahkemesi, fikrî ve sınai ceza mahkemesini kuruyor isek aynı şekilde çevrenin korunmasıyla ilgili çevre hukuku mahkemesi ayrı, çevre ceza mahkemesi ayrı mahkemelerin de kurulması gerekir.

Söylenecek çok şey var. Fazla uzatmama adına ben buradan sizlere teşekkür ediyorum ve toplantıyı da izleyeceğim. Özür dilerim, konuşma yapıp gitmeyeceğim.

Ama bununla ilgili ne yaptınız dersiniz ise, hukuksal anlamda bu teklifleri bugün ben sundum. Hepinizden Dünya Çevre Günü adına katkı bekliyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, tasarıya kaldığımız yerden devam ediyoruz.

31 Mayıs 2012 Perşembe günü Birinci Oturumu yaptığımız tasarı hakkında bilgi vermek istiyorum. Şimdi, sanki basında ve bazı STK'larımızda bu kanun yeni bir kanunmuş gibi, nasıl 14 maddesi birden geçer gibi bazı eleştiriler oldu. Ben bir bilgi notunu maddeyi okutmadan size arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu tasarı 2000 yılında başlamış olan bir süreçle ilgili bir tasarı. Bakanlar Kurulu 25 Ekim 2010 tarihinde kabul etmiş ve Türkiye Büyük Millet Meclisine de 25 Ekim 2010'da da sunuldu. Çevre Komisyonumuz yani bizden önceki komisyonumuz 23'üncü Dönem, 11 Kasım 2010'da teslim aldığı ya da artık sevk edilen komisyon toplantıları 9 Aralık 2010'da tasarıyı görüşmeye başlamışlar. Alt komisyonla birlikte 12 toplantı yapılmış. Şu anda tutanaklar önümüzde. Bu klasörlerin gördüğünüz gibi hepsi tutanak. 10'dan fazla kamu kurumu, 7 meslek odası -ki, çevre, ziraat, peyzaj, TOBB gibi, orman mühendisleri odaları gibi bir sürü oda- dinlenmiş, 10'a yakın STK, 74 STK adına Tabiat Kanununu İzleme Girişimi, kurum ve kuruluşlar ve STK'ların yazılı ve sözlü görüşleri alınarak bugüne gelindi.

Tasarı 16 Mart 2011'de Komisyonda kabul edilmiş ve 17 Mart 2011'de de Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 17 Mart 2011'de TBMM'ye sunulan tasarı 12 Haziran 2011 seçimleri nedeniyle kadük olmuştur. Bunun özellikle altını çizmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar "kadük olma" ifadesi, bir mecliste yasallaşmayan her hadise kadük olur ve 23'üncü Dönem 233 tasarı, 646 teklif yani toplam 879 tasarı ve teklif kadük olmuştur. Bu, herhangi bir insanın istemesi veya olmasıyla ilgili değil.

Dolayısıyla bugün bize sevk edilen tasarı, Komisyonumuza havale edildiği 18 Mayıs 2012'den itibaren görüşülmüş daha önce kabul edilen tasarıyla ilgili Çevre ve Orman Bakanlığımızın ikiye ayrılmasından dolayı bazı farklılıkları var. 644 ve 645 sayılı Kanun Hükmündeki Kararnameyle kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Orman ve Su İşleri Bakanlığının görev ve yetki dağılımındaki değişim nedeniyle tasarıda bazı teklifler var, biz bunları görüşüyoruz. Yani tasarıнын sıfırdan bir tasarı olmadığıнын özellikle altını çizmek istiyorum.

Şimdi 15'inci maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ KISIM

Türlerin ve Tabii Yaşama Alanlarının Korunması

BİRİNCİ BÖLÜM

Biyçeşitlilik Biyçeşitliliği Koruma Ağı, Listeler, Yerinde ve Alan Dışı Koruma

Biyçeşitliliği koruma ağı

MADDE 15- (1) Bakanlık tarafından türlerin ve tabii habitatların etkileşimine imkân sağlamak, biyolojik çeşitliliğin korunmasına, geliştirilmesine ve dengeli coğrafi dağılımına yardımcı

olmak amacıyla; ekolojik açıdan önemli ve coğrafi olarak birbirine yakın koruma alanlarının ekolojik koridorlarla birbirine bağlanmasıyla tesis edilen biyoçeşitliliği koruma ağı oluşturulur ve Bakanlar Kurulu kararıyla ilan edilir.

(2) Biyoçeşitliliği koruma ağına dâhil edilecek alanlar, ülke düzeyinde temsiliyet esasına göre ve korunan alanlar arasındaki tabii etkileşime ve geçişe imkân sağlayacak şekilde belirlenir.

(3) Biyoçeşitliliği koruma ağı, korunan alanları ve ekolojik koridorları kapsar. Biyoçeşitliliği koruma ağına koruma amaçlarına uygun tedbirler alınır.

(4) Biyoçeşitliliği koruma ağına ekolojik uygunluğun geliştirilmesi bakımından, yabani fauna ve flora ile bunların göçleri ve genetik etkileşimleri için büyük önem arz eden arazi özellikleri ve bunlar arasındaki ilişkiler dikkate alınır.

(5) Biyoçeşitliliği koruma ağına dâhil edilen alanlar; koruma amaçlı sözleşmeler, tahsis, kamulaştırma ve takas yapılması, intifa hakkı veya irtifak hakkı tesis edilmesi ya da diğer tedbirler alınması suretiyle teminat altına alınır.

(6) Bakanlıkça, biyoçeşitliliği koruma ağının korunmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunmak üzere uluslararası işbirliği yapılabilir.

(7) Biyoçeşitliliği koruma ağı içerisinde kalan korunan alanlarda biyoçeşitliliğin korunmasına ilişkin iş ve işlemler yetkili olan kurumlarca yürütülür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız?

Mahmut Bey, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi, beşinci fıkrada “Biyoçeşitliliği koruma ağına dâhil edilen alanlar, koruma amaçlı sözleşmeler, tahsis, kamulaştırma ve takas yapılması, intifa hakkı ve irtifak hakkı tesis edilmesi.”

Değerli arkadaşlar, “intifa” demek kullanmak demek, “irtifak” demek ipotek demek yani hiçbir biyoçeşitliliği kullanarak onu muhafaza edemezsiniz yani bu ters iki kavramdır. Bunun özellikle üzerinde durulması gerekir diye düşünüyorum. Ayrıca koruma amaçlı sözleşme... Kiminle sözleşme yapılacak bu? Sözleşme, zaten kamunun kendisinin bunu koruması lazım. Bu, hazineye aittir yani bu sözleşme demek üçüncü şahıslara kiraya verilebilme anlamında. Bu, bunu kapsayacak ki dünyada biyoçeşitliliği koruma adı altında sözleşmeler yapılarak, intifa hakkı kurularak, ipotekler kurularak koruma altına alınmaz. Bu, ters orantıdır.

Teşekkür ederim, saygılar.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız? Yok.

Sayın Bakanım, bir açıklamanız var mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim biz tamamen Avrupa Birliği müktesebatına uygun olarak hazırladık. Hatta Natura 2000’de aynı hususlar var. Yani bu “kullanılabilir” demek böyle rastgele kullanma manası değil Sayın Vekilim. Ona göre bir alanda, bir köşesinde diyelim ki keklik üretim tesisi kurulacak veya bir alanda o bölgenin mesela, Manisa’da olduğu gibi mesir macunları için gerekli birtakım malzemeler, bitkiler üretilecek, bunun gibi. Yoksa tahrip etmek, maden ocağı açmak falan değil. Kullanmadan maksat budur, onu özellikle vurgulamak istiyorum. Natura 2000’e de tamamen uygundur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

15’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

Korunan habitat tip ve tür listeleri

MADDE 16- (1) Korunması gereken yabancı bitki ve hayvan türleri popülasyonları ile tabii yaşama ortamlarını elverişli statüde korumak için Bakanlıkça belirlenecek gerekli tedbirler alınır.

(2) Bakanlık tarafından düzenlenecek bir yönetmelikle aşağıdaki listeler belirlenir:

- a) Özel önem taşıyan ve korunan tabii habitat tiplerini belirten Liste (I).
- b) Özel önem taşıyan ve korunan hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (II).
- c) Yukarıdaki listeleri de dikkate alarak ilan edilecek ve bu Kanunda tanımlanmış bulunan özel koruma alanlarının belirlenmesine ilişkin usul ve esasları belirten Liste (III).
- ç) Sıkı koruma altına alınan hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (IV).
- d) Toplanması ve kullanımı kurallara bağlanması öngörülen hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (V).
- e) Yakalamada ve öldürmede kullanılması yasaklanan usuller, araçlar ile taşıma araçlarını belirten Liste (VI).

(3) Korunan türler listesinde yer alan tabii yaşama alanları ve türler özel olarak alanı yöneten bakanlık tarafından korunur. Bakanlık, başta öncelikle korunması gerekenler olmak üzere, korunan tabii habitatların ve türlerin elverişli koruma statüsünde bulunmasını izler ve gözetim altında tutar.

(4) Göçmen türlerin ülke sınırları içinde bulunan göç yolları, konaklama, geceleme, kışlama, tüy dökme, üreme ve kuluçkaya yatma yerleri her türlü tahribe karşı koruma altına alınır.

(5) Korunan türler listesinde yer alan hayvan türleri, hastalık ve yaşlılık durumu hariç, yeterli popülasyon değerine ulaşmadan 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu kapsamında av hayvanı olarak değerlendirilemez.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mıdır? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Burada “Öldürme” tanımı çok itici geldi Değerli Başkanım, bilemiyorum ama karar yine sizin.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir önerge...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu düzeltmeyi, bahsettiğiniz şeyi 22’nci maddede yapacağız inşallah.

AHMET HÜSREV ÖZKARA – Sayın Başkanım, bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Maddeyle ilgili mi?

AHMET HÜSREV ÖZKARA – Yok, genel işleyişle ilgili bir şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – 17’nci maddeyi okutayım ondan sonra söz vereceğim inşallah.

17’nci maddeyi okutuyorum:

Yabancı türler

MADDE 17- (1) Bitki ve hayvan türleri ile genetik kaynakların yerinde korunmaları için yabancı tür girişini önlemek amacıyla aşağıdaki tedbirler alınır:

a) Ağaçlandırma ve erozyon kontrolü çalışmalarının gayesine uygun olarak tabii türlere ve bu türlerin meyveli olanlarına öncelik verilir.

b) Korunan alanlarda, yabancı ve yayılımcı türlerin girişinin engellenmesi için gerekli tedbirler alınır, bu türlerin yayılışları kontrol altına alınır veya bu türler yok edilir. Bunların dışında kalan alanlardaki yabancı ve yayılımcı türlerin alana girişine alanı yöneten bakanlık tarafından karar verilir.

(2) Korunan alanlarda endüstriyel kullanıma konu edilecek yabancı bitki ve hayvan türlerinin tabii ortamlarından toplanması, kullanılması ve uygun bir konumda muhafaza edilmesi için gerekli tedbirler Bakanlıkça alınır veya aldırılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyenlere söz vermek istiyorum.

Buyurun.

AHMET HÜSREV ÖZKARA – Sayın Başkanım, Sayın Bakanlarım, değerli milletvekilleri, değerli katılımcılar; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Ben yetmiş sivil toplum örgütünün temsilcisi, sözcüsü olan bir arkadaşınızım. Bu yasanın hazırlanmasında geçen dönemde ciddi bir katkımızın olduğunu düşünüyorum. Yapmış olduğumuz, birebir ilişkilerle kurmuş olduğumuz ve madde üzerindeki düşüncelerimizi açıklamıştık.

Geçen dönem de başından sonuna kadar farklı düşüncelerimiz olmasına rağmen aynı masada kalarak düşüncelerimizi son derece demokratik bir şekilde aktarmıştık. Ben o zamanki Çevre

Komisyon Başkanımız Haluk Özdalga'ya da teşekkür ediyorum. Amaç, iyi bir yasa yapmak. Toplumun bütün paydaşlarını bu yasanın içselleştirmesine hizmet etmek ve yapmış olduğumuz bu çalışmayı kamuoyuyla açık bir şekilde paylaşmak esas olmalı diye düşünüyorum. Daha önceki toplantılara katılmış, tabiat ve biyolojik çeşitlilik grubu sözcüsü olarak özellikle şunu vurgulamak istiyorum: Bu yasa kendi içerisinde bir devam yasası değildir, farklıdır. Neden farklıdır? Bütün katılımcı yaklaşımı esas alan kurullar yasadaki çıkarılmıştır. Ulusal anlamda, mali anlamda ve bilim kurulu anlamında -eğer açılır daha önceki mevcut yasa incelenecek olursa- tamamen bu kurulların kalktığı görülmektedir. Bu yasanın en temel işlevi de -hepimiz biliyoruz ki- katılımcılıktır. Katılımcılık olmadan hiçbir sonuca varmak mümkün değildir. Bu nedenle biz bu toplantıyı -geçen yapılan toplantıdan haberimiz olmadı- bu yasanın görüşülmesini duyduktan sonra Sayın Komisyona bildirdik, sağ olsun, teşekkür ediyoruz, onlar da bizi davet ettiler bu Komisyona. Dolayısıyla tabii -bilemiyorum- yöntem olarak bu yasanın geçen maddeleri var, önemli maddeleri var, geriye dönük olarak herhâlde konuşma şansımız yok. Onun için ben müsaade ederseniz kısa bir değerlendirme yapıp neden bu konuda duyarlı olmamız gerektiğini vurgulamak istiyorum. Biraz önce Sayın Milletvekilimiz konuştu, bence çok önemli bir noktaya temas etti, birbiriyle çeliştiğini söyledi söz konusu durumun, aynen katılıyorum, nedeni de şu: Arkadaşlar, şimdi bu söz konusu yasadaki izin irtifak hakkı tesis ediyoruz. Şimdi size basit bir örnek vereceğim: 50 hektar büyüklüğünde bir tabiat parkında istediğiniz şekilde otel yapabiliyorsunuz, bunu da uzun devreli gelişim planı yaparak sağlıyorsunuz. Allah aşkına 50 hektar büyüklüğündeki bir alanda bir o çaptaki o otelin ne yeri var ve bu da koruma anlayışıyla ne kadar örtüşüyor? Ben onu sizin dikkatinize sunmak istiyorum.

İkincisi, yine geçen yasanın başlığında valilere ve sivil toplum örgütlerine birtakım yetkilerin verilmesini öneriyorsunuz, hakikaten demokratik bir açılım fakat ülkemizdeki size somut bir uygulamayı söyleyeceğim bizzat oranın raporunu yapmış bir kişiyim. Aban Tabiat Parkını bir tabiat parkı olarak da bir belediye parkı olarak algılayan Sayın Valimiz ve oradaki değerli arkadaşlarımız etrafına 20 metrelik yol açıyor. Böyle bir zihniyet -bilemiyorum- yani böyle bir yanlış uygulama nasıl yapılabilir? Burası bizim yıllarca gözbebeğimiz gibi koruduğumuz yerler. Dolayısıyla bunları sadece kâğıt üzerinde kalan uygulamalar olmaktan çıkarıp daha etkin, hep birlikte, ben... Sivil toplum örgütleri olarak bu çalışmanın hakikaten bir parçası olmak istiyoruz. Ben geçmişte genel müdürlük yapmış bir insanım, empati yapıyorum, çalışan arkadaşlarımızın da içindeki zorlukları biliyorum, kolay değildir bu çalışma düzenini kurmak, oluşturmak, zorlukları aşmak ama öncelikle lütfen tecrübesi olan bu konuda sivil toplum örgütlerinin görüşlerini alarak en iyiyi nasıl yapabiliriz hedeflememiz gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Yalnız, yine karşılıklılık olmasın diye ben demin ifade ettim, değerli arkadaşlar geçen oturumda da bunu söyledik, hatta arkadaşlarımız da bu soruyu sordular. Burada iki bakanlık ayrıldığından dolayı bu kurullar diğer bakanlıkta kaldığı için istifade edildi yani burada katılımcılıksa önünüzde duruyor klasörler yani biz şu anda bir sıfırdan yasa konuşmuyoruz, daha önce konuştuğumuz bir yasa üzerinde, olgunlaşmış bir yasayı görüşüyoruz.

Bunu bilelim inşallah.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mıdır? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.
18'inci maddeyi okutuyorum:

Yerleştirme

MADDE 18- (1) Tabii yaşama ortamında yok olan türler, tabii yaşama ortamına yeniden yerleştirilebilir.

(2) Korunan türlerin tabii habitatları dışında çoğaltılması, üretilmesi veya yerleştirilmesine Bakanlık tarafından karar verilir.

(3) Sıkı korunan türlerin elverişli statüde korunmasına katkı sağlayacağını belirlenmesi durumunda, yöre halkına da danışılarak, bunların tabii ortamlarına yeniden yerleştirilmelerinin uygunluğu konusunda çalışmalar yapılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız?

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Madde başlığı “Yerleştirme.” Bu yerleştirme kavramı biraz teknik, hukuk anlamında doğru bir kavram değil. Mekân belirlenme veya mekân seçme denilebilir ise daha itinalı olur.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

19'uncu maddeyi okutuyorum:

Alan dışında koruma

MADDE 19- (1) Yaşama alanı dışında koruma; hayvan türlerinin hayvanat bahçeleri, kurtarma ve rehabilitasyon merkezleri ile akvaryumlarda; bitki türlerinin botanik bahçeleri, tabiat parkları, arboretum ve benzeri yerlerde kontrol altında büyütülmesi, çoğaltılması ve gen bankalarında saklanması yoluyla gerçekleştirilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız?

Buyurun.

MAHMAT TANAL (İstanbul) – Değerli Başkanım, teşekkür ederim. Kusura bakmayın...

BAŞKAN – Estağfurullah.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi alan dışında koruma tamam da peki, bunun aksiyle ilgili madde içerisinde bir müeyyide yer alması gerekmez miydi?

Teşekkür ediyorum. Yani çünkü teknik anlamda alan dışına koruma yazdık buraya. Peki, bu alan içerisinde korumadık biz...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yaptırımlarda var maddeyi okursanız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Madde 20'yi okutuyorum:

Ekosistem iyileştirilmesi

MADDE 20- (1) Tahrip olan veya bozulmuş peyzaj ve ekosistemlerin iyileştirilmesi için gerekli tedbirler, ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Bakanlıkça alınır.

(2) Ekolojik etki değerlendirme raporunda verilen taahhütlere uymayan faaliyetler Bakanlık tarafından durdurulur.

(3) Tabii durumuna uygun hale getirilemeyen alanlar buna en yakın yaşama alanına dönüştürülür.

BAŞKAN – Söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Buyurun.

MUSTAFA SERDAR SOYDAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

20'nci maddede “Tabii durumuna uygun hâle getirilmeyen alanlar buna en yakın yaşama alanına dönüştürülür.” ifadesi açık bir biçimde bir alandaki tahribatın meşrulaştırılması ve tahribatın giderilmesi için yapılabilecek rehabilitasyon çalışmalarının zaafa uğratılmasına zemin hazırlamaktadır. “En yakın yaşam alanı” ifadesi bilimsel altlıktan yoksundur ve tam anlamıyla ne kastettiği açık değildir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız?

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi burada tabii taahhüt verildikten sonra bu aynı zamanda çevre hukukuyla birlikte de ele aldığımız zaman taahhüdünü verdiği zaman sanki diğer yaptırımlardan vesairenden kurtulabilir anlamı da çıkar ki bence bu yeterli değil ama biraz da üzerinde -belki ben de hazırlıksız geldim ama düşünmek lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bu üçüncü fıkrayla ilgili bir açıklamanız olacak mı?

Buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; tabii burada izin verip de tahrip ettiğimiz falan değil. Daha önceden bir alan tahrip olmuş bu kanundan önce belki ta yıllarca önce, bunun özellikle iyileştirilmesiyle alakalı bir husus. Onu mümkün olduğu kadar en iyi şekilde nasıl iyileştireceğiz, onu emreden, onu amir bir hüküm getiriyoruz. Yoksa verdiğimiz bir alanı tahrip etmiş ondan sonra tekrar rehabilite et manasına değil. Geçmişte bir alanı biz baktık ekosistemi iyileştirmek istiyoruz, bunun için ne kadar, bütün gayretlerimize rağmen en uygun yaşama alanına veya koruma alanına en yakınsa onu kastediyor yani en üst seviyeye kadar bunu iyileştiririm manasınadır bu. Müspet olarak düşünmek gerekiyor.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz mü istediniz?

Buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu konuda bir kaygım var paylaşmak istiyorum, “en yakın” cümlesiyle ilgili somutlaştırmak istiyorum: Kocaeli ili Gebze ilçesine bağlı Tavşanlı köyünde Ballıkayalar Millî Parkımız var. Millî parkımızın kuzeybatı tarafında Gebze Organize Sanayi Bölgesi var. Kuzeydoğusunda Dilovası’ndaki Kimyacılar ve Mermerciler Sanayi Sitesi var.

Şimdi önümüzdeki süreç içerisinde buradan çıkacak olan kimyasal gazların bölgedeki doğayı tahrip etmesi ve bitki artığı yanındaki canlıların değişikliği nedeniyle -tahmin ediyorum- belki on yıl, belki daha uzun bir süre sonra burası millî park özelliğini yitirecektir. “Buna en yakın koruma” derken nasıl bir önlem almak gerekiyor? Çevredeki bahsettiğim olumsuzlukları ortaya getirecek olan tabloyu bizler oluşturuyoruz, sanayi adına, kalkınma adına. Yanlış anlamında söylemiyorum ama en yakın korumayı nasıl gerçekleştireceğiz? Doğrusu kaygı duyuyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Mahmut Bey, tekrar söz mü istediniz?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim Başkanım.

BAŞKAN – Özür dilemeyelim, bir seferde bundan sonra şey yapalım inşallah hızlı geçelim.

Buyurun Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – “Ekosistemin iyileştirilmesi ve korunması” dersek ve aynı zamanda Sayın Bakanın bu açıklamaları gerekçelerde yok. Tabii ki kanunda önemlidir, önemli olan kafamızın içerisinde geçen de gerekçeye yansırsa hiç olmazsa ona uygun hâle getirmiş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.
21'inci maddeyi okutuyorum:

İKİNCİ BÖLÜM

İzinler ve Yasaklar

Araştırma izinleri

MADDE 21- (1) Tarımsal konular hariç, biyolojik çeşitlilik unsurlarına yönelik materyal toplamayı veya herhangi bir şekilde müdahaleyi gerektiren araştırma ve izleme faaliyetleri Bakanlığın iznine tabidir.

(2) Bulaşıcı hastalıkların izlenmesi ve buna ait gerekli tedbirlerin alınması amacıyla yapılan bilimsel araştırmalarda, ilgili bakanlıklarla işbirliği yapılarak gerekli tedbirler alınır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımız? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.
22'nci maddeyi okutuyorum:

Hayvan ve bitki türleri hakkında yasak fiiller

MADDE 22- (1) Sıkı koruma altına alınan hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (IV)'te yer alan hayvan türleri ve bunların parçaları üzerinde, doğal yayılma alanlarında aşağıdaki fiiller yapılamaz:

- a) Kasıtlı olarak yakalanmaları, yaralanmaları veya öldürülmeleri.
- b) Özellikle üreme, yavru bakımı, kışlama ve göç dönemlerinde olmak üzere, kasıtlı bir şekilde rahatsız edilmeleri.
- c) Yuvaları terk edilmiş veya boş olsa dahi, yumurtalarının toplanması.
- ç) Yuvalarına, üreme ve istirahat mahallerine zarar verilmesi veya tahrip edilmesi.
- d) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce mevzuata uygun olarak elde edilenler hariç olmak üzere; cansız olsalar dahi bulundurulmaları, taşınmaları, satılmaları, satın alınmaları veya satışa sunulmaları.

(2) Sıkı koruma altına alınan hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (IV)'te yer alan bitki türleri veya parçalarının üzerinde, cansız olsalar dahi, izinsiz olarak aşağıdaki fiiller yapılamaz:

- a) Kasten kesilmeleri, toplanmaları, koparılmaları, köklerinin açığa çıkarılması veya zarar verilmesi.
- b) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce mevzuata uygun olarak elde edilenler hariç olmak üzere; bulundurulmaları, taşınmaları, satılmaları, satın alınmaları veya satışa sunulmaları.

(3) Bakanlık, bu Kanunun 16 ncı maddesinde yer alan Liste (V)'i oluşturabilir. Bu Listede bulunan hayvan ve bitki türlerinin toplanması ve kullanımı ile ilgili uygulama esasları Bakanlık tarafından belirlenir.

(4) Bakanlık, bu maddede belirtilen yasakları istisnai hallerde kaldırabilir. Ancak bu durumda dahi:

- a) Tür popülasyonlarının elverişli koruma statüsünde bulundurulması hedeflenir.
- b) Sıkı koruma altına alınan hayvan ve bitki türlerini belirten Liste (IV)'te belirtilen hayvan türlerinin yakalanma ve öldürülmesinde, Liste (VI)'da belirtilen usullere uyulur.
- c) Bu fıkrada belirtilen uygulamanın gerekçeleri, kapsamı ve uygulama esasları kamuoyuna duyurulur.

(5) Listeler izleme ve gözetim sonuçlarına göre yeniden düzenlenebilir.

BAŞKAN – Maddeyi müzakereye açmadan bir de önerge var, onu da okutmak istiyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/627) esas sayılı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu tasarısının 22. maddesinin üçüncü ve beşinci fıkralarının madde metninden çıkarılarak fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini; aşağıda yer alan hükmün 16. Maddenin üçüncü fıkrası olarak eklenmesini ve takip eden fıkraların buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın Şengül

İzmir

"(3) Bu maddenin ikinci fıkrasında belirtilen listeler, izleme ve gözetim sonuçlarına göre yeniden düzenlenebilir ve aynı fıkranın (d) bendinde belirtilen Liste (V)'te yer alan hayvan ve bitki türlerinin toplanması ve kullanımı ile ilgili uygulama esasları bakanlık tarafından belirlenir."

Gerekçe:

Tasarının 16. maddesinde habitat tip ve tür listelerinin Bakanlık tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle belirleneceği hükme bağlanmış; ancak bu hükmün aksine 22. Maddenin 3. fıkrasının birinci cümlesinde, Bakanlığın Liste (V)'i oluşturabileceği ifade edilmiştir. İfadelerin yazım biçiminden aynı konuyu düzenleyen maddelerden birinin zorunluluk içerirken, diğerinin Bakanlığa takdir yetkisi vermesi, iki hükmün birbiriyle çelişmesine neden olmaktadır.

Diğer taraftan, tasarının "Hayvan ve bitki türleri hakkında yasak fiilleri" düzenleyen 22. Maddesinin son fıkrasında listelerin yeniden düzenlenebileceği, maddenin içeriği ile uyuşmamasına karşın hüküm altına alınmıştır. Bu hükmün listeleri düzenleyen 16. Maddede yer alması daha uygun olacaktır.

Açıklanan nedenlerle, 22. Maddenin üç ve beşinci fıkralarının madde metninden çıkarılarak, yukarıda zikredilen fıkra altında tasarının 16. Maddesine eklenmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Buyurun.

SALİH FIRAT (Adıyaman) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben tabii bu liste konusunda... Listeler sabit mi kalacak, değişebilecek mi? Zaten cevabını da az çok içinde aldım ama listeler tabii şu an nedir? Bilmiyoruz. Şu an henüz bir liste oluşturulmuş mu, yoksa daha oluşturulacak mı listeler?

BAŞKAN – Peki, Sayın Bakanım bu soruyu aldık.

Mahmut Bey, size de söz verdim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi burada normalde kanun metninde değerli milletvekili arkadaşımızın bahsettiği gibi listeler konuşuldu ve bunların bize dağıtılmış olması lazım, bunu bizim öğrenmiş olmamız lazım. Listeler görebildiğim kadarıyla -bilemiyorum- sağında ve solundaki iki milletvekili arkadaşta da sorunca “Yok” dediler. Daha önce dağıtıldıysa bunu da görmek isteriz çünkü bunlar oylamaya sunuluyor. Yani biraz önce de bunlar sunuldu. Bunları öğrenmeden bunun görüşülmesi doğru mu? Değil.

İki, kanunun başlığında hayvan ve bitki türleri hakkında yasak fiiller... Şimdi, yasak Ceza Kanunu’nu ilgilendiren bir olay, ortak bir dil kullanım açısından biz hep Ceza Kanunu’nda “eylem” deriz yani bunda fiilin yerine eylem kavramı hem kanun başlığında hem de birinci fıkranın son kavramındaki o fiiller eylem olarak da düzeltililebilirse, nazara alınırsa.

Teşekkür ederim, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, hem tasarıyla ilgili hem de önergeyle ilgili varsa açıklamanız.

Buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi efendim, malum olduğu üzere bu listeler kanun çıktıktan sonra Bakanlık tarafından hazırlanacak. Bu listelerin hazırlanması zaten onun için kanun çıkarıyoruz yani “Listeler hangi sınıfa dâhil olacak? Nedir?” onlar teknik elemanların çalışmasıyla belirlenecek ve bu yönetmelikle de kanun çıktıktan sonra yönetmelikle onlar ilan edilecek, onu özellikle vurgulamak istiyorum. Yani şu anda bir liste yok. Biz sadece burada tarif yapıyoruz, listeleri kanundan sonra Bakanlık bir çalışma yaparak bu listeleri hangi liste I’de, liste II, liste III’te, hangisi listedeyse onlar hazırlık yapılarak kararlaştırılacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Söz mü istediniz Mahmut Bey?

MAHMUT TANAL (İstanbul) - İzninizle...

Şimdi özür dilerim yani o zaman bunu listeye bırakmayın bunu yönetmeliğe bırakın liste yapılmak üzere, yönetmelikte liste düzenlenir denilirse teknik anlamda daha doğru olur Değerli Bakanım. Yani şimdi resmen kumar oynuyoruz biz şu anda. Neye oy verdiğimizizi, listede neyin olacağı konusunda hiçbir milletvekili arkadaşımızın fikri olmadığı gibi Sayın Bakanımız da ikrar etti, kendileri de bu listenin varlığından haberdar yani bu...

BAŞKAN – Şimdi Mahmut Bey...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim...

BAŞKAN – Estağfurullah. Bir şeyi, hızlı geldiniz ama 16'ncı maddeye bakarsanız bu zaten oraya atıfta bulunuyor. 16'ncı madde de yönetmelikten bahsediyor yani kanunda var. Okuyayım mı isterseniz tekrar?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım şöyle: Ayrıca Avrupa Birliği bu listeler tamamen –bakın, Avrupa Birliği Bakanıyla da görüştük- Avrupa Birliği direktiflerine uygun olarak hazırlanıyor. Tamamen bunlar belli.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O zaman affı oraya yapalım iş bitsin yani Avrupa Birliğinin direktifi diyelim...

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Var zaten burada.

BAŞKAN – 16'ncı maddeyi -ikinci fıkra arkadaşlar-okuyorum: “Bakanlık tarafından düzenlenecek bir yönetmelikle aşağıdaki listeler belirlenir.” deniyor. Dolayısıyla listelerle ilgili bir yönetmelik olacağını ama yönetmeliği burada istiyorsanız şu anda o mümkün olmayan bir hadise.

Başka söz almak isteyen var mı arkadaşlar? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş önergeyle birlikte 22'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Çok özür dilerim yani aşağıda Sayıştay seçimi olduğu için arkadaşlar da katılmak istiyorlar uygun görürseniz bir yarım saat ara vermek istiyorum.

Saat 17.30' da tekrar toplanmak üzere toplantıya ara veriyorum.

Kapanma Saati : 16.56

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.35

BAŞKAN : Erol KAYA (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ : Osman KAHVECİ (Karabük)

SÖZCÜ : Sebahattin KARAKELLE (Erzincan)

KÂTİP : Aydın ŞENGÜL (İzmir)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Sekizinci Toplantının İkinci Oturumunu açıyorum ve 24' üncü maddeyi okutuyorum:

Veri toplama ve izleme

MADDE 23- (1) Biyolojik çeşitlilikle ilgili her türlü veri envanteri Bakanlıkça oluşturulur. Toplanan veriler ülke düzeyinde bir biyolojik çeşitlilik izleme ve değerlendirme sistemi veri tabanında depolanır, toplanmış bilgiler rapor olarak düzenlenir.

(2) Bakanlık, öncelikle koruma altına alınan habitatlar ve türler listelerinde biyolojik çeşitlilik unsurlarının izlenmesini yapar veya yaptırır.

Bakanlık veri toplama ve izleme faaliyetleri çerçevesinde ulusal veya uluslararası düzeyde bilgi alışverişi ve işbirliği yapabilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

24' üncü maddeyi okutuyorum:

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali Hükümler

Gelirler

MADDE 24- (1) Tabiatı ve biyolojik çeşitliliği koruma gelir kaynakları şunlardır:

a) Bu Kanun kapsamında Bakanlıkça izin verilen alanlarda, her türlü faydalanma, işletme, giriş ücretleri, kira, kullanım izni bedelleri, alan kılavuzluğu hizmetleri, intifa ve irtifak haklarından doğan gelirler, her türlü tanıtım ve yayın gelirleri ile benzeri gelirler.

b) Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere, korunan alanlardaki izin haklarına dayanılarak yapılacak her türlü tesislerden proje bedeli tutarının yüzde 3'ü oranında tahsil olunacak bedeller.

c) Bu Kanun kapsamındaki hususlara ilişkin telif, patent, belge, lisans ve marka tescilinden sağlanan gelirler.

(2) Bu Kanun kapsamında elde edilen gelirler ilgili bakanlığın bünyesindeki döner sermaye işletmelerinin bütçelerine gelir olarak kaydedilir ve bu gelirler öncelikli olarak bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesinde kullanılır.

(3) Bu Kanun kapsamında yapılacak faaliyetlerin gerektirdiği harcamalar, ilgili bakanlık bütçesi veya döner sermaye bütçesinden yapılır.

Fayda paylaşımı

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Şimdi, maddede, daha önce de yine görüşmüştük, temel hedef bu alanları kollamak, korumak ama bu maddede görebildiğimiz kadarıyla gelir kısmında hep gelir artırıcı yani iktisadi kâr getirme amacı hedeflenmiş. Bu, hakikaten iktisadi kâr hedefi amaçlandığı için bu alanları tüketmiş oluruz. Eğer bu, bu şekilde dahi geçecekse bunun bence komple çıkarılması lazım. Ancak kira ile intifa eşdeğer, hukuksal anlamda aynı anlama geliyor, doğru bir kavram değil. Bu şekilde birbirine benzer kavramların da çıkması lazım. Tekrar yine, iktisadi kâr getirir amacıyla telif hakkı, patent, belge, lisans, marka yani sanki bir ekonomik gelir amacıyla bu yasaya bakılmış durumda.

Bu maddenin bence komple çıkarılması lazım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Kahveci, buyurun.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – (b) maddesinde “Kamu kurum ve kuruluşları hariç olmak üzere” diyor. Şimdi, “kamu kurum ve kuruluşları” alanı çok geniş olan bir tanım. Dolayısıyla bu kamu kurum ve kuruluşlarından bedel almadıktan sonra çok ciddi bir bedel kaybı söz konusu. Orman Kanunu’ndaki tabir buradan çok daha dar ki burada daha dar olması lazım şeye göre. Bu kavram daha geniş bir kavram yani kamu kurum ve kuruluşu o kadar çok ki vakıflar bile kamu kuruluşu hâline gelebiliyor. Dolayısıyla da burada “Kamu kurum ve kuruluşları hariç” dediği zaman çok ciddi bir gelir kaybına neden olacak gibi gözüküyor bana çünkü Orman Kanunu’nda devlet kurumları olarak denmişti, kamu kurum ve kuruluşları bu kapsama alınmamıştı. Bunun daha dar olması lazım, yoksa çok düşük bir bedelle karşı karşıya gelinabilir.

İkincisi, bu gelirlerle bu çarkın döndürülmesi mümkün değil. Acaba yani bunlar karşılanmadığı zaman özel bütçeden de bir gelir alınacak mı, başka bir yerde var mı? Yoksa

buralardan elde edilecek gelirlerle bu alanların korunması sağlanamaz, özel bütçeden muhakkak bir kaynak ayrılması lazım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, tabii ki bir gelir alınması lazım. Zaten bu gelir maddesi izin verilen, eyleme müsaade edilen işlerden alınacak gelirleri ihtiva ediyor, yoksa başka bir manası yok Sayın Milletvekilimiz Mahmut Bey’in ifade ettiği gibi yani korunan alanlarda finansal sürdürülebilirliğinin de sağlanması esassa diye düşünüyorum, mevcuttaki insan faaliyetleri ücretlendirilebiliyor.

Ayrıca, bir de Osman Bey’in söylediği husus aslında doğru, belki sadece “devlet kurumları” demek lazım ama bazen özel idareler, vesaire “Biz de devlet kurumuyuz.” diyor fakat onlardan para almak hakikaten zor oluyor. Orman Kanunu’nda biliyorsunuz, belediyeler ve özel idareler... Yani onu takdirlerinize sunuyoruz. Tabii, genel bütçeden pay alınıyor yani bunların korunması sadece bunlarla mümkün değil yani Doğa Koruma Millî Parklar Genel Müdürlüğüne, Bakanlığımızın bütçesinden bu korunan alanlarla ilgili ciddi bir pay ayrılıyor. Onu da bilgilerinize arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ben Osman Bey’in bu Orman Kanunu’ndaki tüm kamu kurumlarının bir kısmını devletin kamu kurumu saymamasını yadırgadığımı önce söyleyeyim. Ben yaşadım bu süreci, dolayısıyla tabir bence doğru bir tabir. Onun için...

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Onu düzeltelim. Onu Maliye diyor, “Devlet kurumları şunlardır...” Sayın Bakanım çok şahit, 1 numaralı liste, 2 numaralı... “Devlet kurumları bunlardır, özel bütçeli kurumlar bunlardır.” diyerek Maliye kurumları iki gruba ayırmış, devlet kurumları ve özel bütçeli kurumlar diye. Orman Kanunu’ndan gelen bir durum değil yani.

BAŞKAN – Tamam ama neticede böyle bir vakamız da var.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

25’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- (1) Bu Kanun kapsamında öngörülen faaliyetlerin yerine getirilmesi için koruma statülerinden etkilenen köy tüzel kişiliklerine, köylere hizmet götürme birliklerine ve belediyelere kaynak aktarılabilir. Bu meblağın kullanılmasında koruma faaliyetleri için hazırlanacak projelere öncelik verilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

26'ncı maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tazmin Yükümlülüğü ve Yaptırımlar

Tazmin yükümlülüğü

MADDE 26- (1) Korunan alanlarda, tabiata veya biyolojik çeşitliliğe herhangi bir şekilde zarar veren veya ortadan kaldıran, durumu eski hale getirmek zorundadır. Eski hale getirilmemesi veya bunun imkânsız olması durumunda, objektif ölçütlere göre belirlenecek zarar, bu zararı veren veya verenler tarafından ödenir. Eski hale getirme durumunda dahi telafi edici tazminat istenebilir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen var mı?

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Maddenin başlığının -“Tazmin Yükümlülüğü”- sorumluluk anlamında düzeltilmesi daha doğru olur. Burada pasif kalan idarecilerin sorumluluğu düzenlenmemiş. Gerçekten eğer biz burada pasif kalan idarecilerin sorumluluğunu da bu madde kapsamına alır isek bu yasanın amacına daha uygun hareket etmiş oluruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Başka söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

27'nci maddeyi okutuyorum:

Adli ve idari yaptırımlar

MADDE 27- (1) Koruma altına alınan alanlar için yapılan planlara aykırı hareket edenler ile koruma altına alınan alanlarda tabiatın ve biyolojik çeşitliliğin tahribine sebep olan gerçek kişiler hakkında fiilin ağırlığına göre bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası uygulanır. Aykırı hareketin tür ve habitat tahribine yol açması halinde bu ceza beş katı olarak uygulanır. Bu türlerin nesli tehdit veya tehlike altında olması halinde cezanın üst sınırı uygulanır.

(2) Korunan alanlarda bu Kanunda belirtilen izne bağlı faaliyetleri izinsiz yapan gerçek kişiler bin Türk Lirasından beşbin Türk Lirasına kadar idari para cezası ile cezalandırılır.

(3) Koruma altına alınan alanlarda hayvan ve bitki türleri hakkında yasak fiilleri uygulayan gerçek kişilere beşyüz Türk Lirasından binbeşyüz Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.

(4) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarındaki fiillerin tüzel kişiler tarafından gerçekleştirilmesi halinde idari para cezası on katı olarak uygulanır.

(5) Bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarındaki fiillerin korunan alanlar dışındaki yerlerde işlenmesi halinde, öngörülen cezalar yarısı oranında uygulanır.

(6) Bu Kanun kapsamına giren korunan alanların mutlak koruma bölgelerinin tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarara uğratılmasına sebep olan gerçek kişilere onbin Türk Lirasından ellibin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir. Bu fiillerin tüzel kişiler tarafından gerçekleştirilmesi halinde idari para cezası on katı olarak uygulanır. Bu ceza habitat kaybı söz konusu olduğunda üst sınırdan tatbik edilir. Ayrıca fiilin gerçek kişiler tarafından işlenmesi halinde, ağırlığına göre altı aydan oniki aya kadar hapis cezası verilir. Fiilin tüzel kişilerce işlenmesi halinde bu ceza, şirketin alan tahribine sebebiyet veren yöneticisine verilir.

(7) Bu Kanun uyarınca Bakanlıkça verilen izinler, izin amacı dışında faaliyette bulunulması halinde iptal edilir.

(8) Alan kılavuzluğu hizmeti verilen korunan alanlarda oniki veya daha fazla kişiden oluşan grup ile alan kılavuzu almadan alana giren acente veya organizatörlere o yıla ait alan kılavuzu ücretinin kişi başına iki katı tutarında idari para cezası uygulanır.

(9) Bu Kanun kapsamına giren korunan alanların mutlak koruma bölgelerinde ve koruma altına alınan habitatlarda izinsiz hayvan otlatılması halinde, küçükbaş hayvanların her biri için on Türk Lirası, büyükbaş hayvanların her biri için yirmi Türk Lirası idari para cezası verilir.

(10) Bu Kanunda öngörülen idari yaptırım kararları, ilgili bakanlığın merkez teşkilatında genel müdürler, taşra teşkilatında bölge müdürü ya da çevre ve şehircilik il müdürü veya il şube müdürleri tarafından verilir.

(11) İzinsiz toplanan türlerin veya türevlerinin ülke dışına çıkarılmasına teşebbüs edenlere üç aydan altı aya kadar hapis ve bin güne kadar adli para cezası verilir.

(12) İdari para cezalarının uygulanması 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümlerine göre yapılır.

(13) Bu Kanuna göre verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(14) Yasak fiillerin 4915 sayılı Kanunda belirtilen avlanması yasaklanmış yaban hayvanlarına karşı işlenmesi halinde 4915 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, burada cezalar çok düşük ve caydırıcı değil. 1'inci fıkrada eylemin gerçek kişi tarafından işlenmesi hâlinde düzenleme var ancak tüzel kişilerle ilgili düzenleme yok. Buradaki düzenleme ne kadar alanı tahrip ederse etsin ama o makas yani ceza makası, bin TL ile 5 bin TL arasındaki makas, oranlar düşük. Bu oranı artırmak lazım veyahut da bunu “dekar

başına” mı demek lazım yani bunu biraz daha belirlemek lazım. Çünkü tahrip edeceği alan ne kadar fazla olursa buradaki cezayla o ölçülülük ilkesine aykırılık teşkil ediyor. O anlamda, idari para cezasını yani buradaki cezayı artırmak lazım, biraz daha netleştirmek lazım. “Dekar başına” mı diyeceğiz, “metrekare başına” mı diyeceğiz? Bu bir.

İkincisi: Geliyoruz aynı maddenin 6’ncı fıkrasının son bendinde “şirket sebebiyet vermesi hâlinde yöneticisine” demişiz. Bu da cezaların şahsılık ilkesine aykırılık teşkil ediyor. Sizin şirketiniz var, personel geceleyin orada çalışıyorsa, farkında değilsiniz, onun bilgisizliği anlamında... Bu ne olabilir? Sabahleyin yönetici geldi, çalışan personele “Kardeşim, niye bunu yaptınız...” Yani bu açıdan şahsılık ilkesine aykırılık teşkil ediyor. Olmazsa bunu hem personel hem de şirket yöneticisi... Yöneticisi de yine farklı anlama gelir, yönetici ile yetkili farklıdır. “Şirket yetkilisi” dememiz daha yerinde olabilir diye düşünüyorum.

Bir başka husus: Şirketle ilgili burada şirketi biraz daha bu tür eylemlerden caydırmak için şirketin bu anlamda almış olduğu ruhsatı veya izinleri iptal etmek gerekmez mi? Bu tür yaptırımlar bu maddede yok.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Mahmut Bey’in bu söylediğine katılıyorum yani bu cezai müeyyidelerin netleştirilmesi gerekir yani bir kişi geldi 100 hektar yaktı veya bozdu, bir kişi geldi 2 hektar bozdu. Bu ceza bence o ceza gören alana göre tespit edilmeli; artı, şirketleri de bağlamalı. Hani şirket yöneticisinden ziyade şirketi bağlamalı diye düşünüyorum. Değişiklik yapılabilirse iyi olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Kahveci.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – 7’nci maddede “Bu Kanun uyarınca Bakanlıkça verilen izinler, izin amacı dışında faaliyette bulunulması halinde iptal edilir.” deniliyor. Şimdi, iptal edilmesiyle orada tesisler kalacak. Belki “Orada yapılmış olan tesisler de idareye geçer.” şeklinde bir tabir olmazsa yarın orada bir kargaşa olabilir diye düşünüyorum. Ayrıca Orman Kanunu’nda da böyle bir madde var. “...tesislere orman idaresince el konulur.” şeklinde bir maddeydi. Şimdi, bunu telafi edecek -bilemiyorum, ileride başka bir şey var mı ama- böylesi bir düzenleme ileride hukuksal bir sorun doğurabilir, iptal edildi ama orada adamın tesisi var, tesisi söküp gitmeye izin mi verilecek, tesisler de o konudaki idareye geçecek, bunun açıklığa kavuşturulması lazım diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Efendim, Sayın Mahmut Tanal Bey’in ifade ettiği şirket yetkilisi-şirket yöneticisi arasındaki fark, aslında her iki arkadaşımızın da ifade ettiği yani istediği, “yöneticisi olursa daha çok maksat hasil olur çünkü yetki icabında herhangi bir şahsa da verilebilir, birisine vekâletname de verilebilir, bir iş yapmak için şirket dışından birine de yetki verilebilir ama “yönetici” deyince yönetim kurulu kastediliyor, şirketin tamamını bağlar. Bu bakımdan, sizin esas anlatmak istediğiniz, “şirket yöneticileri” dediğimiz zaman hepsine ceza veriliyor yani şirketi yönetenlerin tamamı kapsama giriyor. Onu ifade etmek istedim yani bir anlaşmazlık olmasın diye.

Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Şimdi, özür dilerim, karşılıklı tartışma anlamında değil ama şirket yetkileri ve yönetici bizim tüzel kişi anlamında ticaret sicilinde kastettiğimiz kişi anlamında söylüyorum, doğru teşekkür ederim Bakanım ama şunu yaparlar: Eğer biz şirkete müeyyide getirmesek burada izin ve ruhsatların iptali, hatta şirketin kapatılmasına kadar gitmez isek şu tehlike karşımıza çıkar: Üzerinde bir şey olmayan çantacı birileri şirket yetkilisi veya yöneticisi olarak seçilir. Yine işin perde arkasında esas şirket sahipleri bundan yararlanır yani burada gerçekten bunu zapturapt altına alma açısından ya hepsini içerisine sokalım veyahut da bu şekilde bu sakıncaları gideremeyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben bir şey söylemek istiyorum yani genel olarak, arkadaşlarım beni bağışlasınlar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bizim ülkemizde maalesef kanunlarımız biraz yönetmeliğe doğru kayıyor. Anayasa’ımızda vekillerin özlük hakları düzenlemesi var gibi yani burada her şeyi dercedersek, bu kanun olmak yerine biraz yönetmelik yerine geçer.

Maddenin yöneticiye ceza vermesi bence çok akıllıca düşünülmüş, kim düşündüyse tebrik ediyorum yani aşağıdan birisini yakmanın bir anlamı yok, yukarıdakini bağırıttık mı aşağıdaki herkes hizaya gelmiş olur.

Sayın Bakanım, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; özellikle buradaki ifade bana göre de doğru. İşin tersini de düşünelim. Bazen şirketin en uçtaki elemanlarından, biliyorsunuz, naylon fatura alanlar oldu. Üstteki yöneticinin veya yönetim kurulundaki, holdingin başındaki adamın hiç haberi yok. Dolayısıyla burada cezayı kim işlemişse ona ceza verilmesi gerektiği kanaatindeyim yani yoksa “Şirketin en tepesindeki yönetim kurulu başkanına burada ceza verilir.” demenin doğru olmadığı kanaatindeyim yani burada maksat, o fiili kim işliyorsa ona -benim şahsi kanaatim- ceza vermek gerekir diye düşünüyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Maddenin hilafına konuştunuz Sayın Bakan.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yok, maddenin hilafına değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki bakan birbiriyle çelişkili konuştu.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – “Sebebiyet veren” diyoruz efendim. Bakın, şirketin alan tahribine sebebiyet veren yöneticisine verilir yani yönetim kurulu başkanı falan değil, buna kim sebebiyet vermişse, bu genel müdür olabilir veya orada bir şirketin müdürü olabilir yani bunu ayırmamız lazım. Aksi takdirde şirketlerdeki bütün... Biliyorsunuz, mevcut mevzuatta da hep yönetim kuruluna veya yönetim kurulu başkanlarına ceza verilme istikametinde oluyor ki o da hakikaten şirketlerdeki yönetim kurullarını sıkıntıya sokuyor. Haberi yok yani yönetim kurulundan bir karar çıkmışsa tabii ona verilecek ama yönetim kurulunun hiçbir kararı yok. Aşağıdaki bir genel müdür veya şantiyedeki müdür işlemişse, bundan dolayı ta yönetim kurulu başkanını cezalandırmak doğru değil. Sebebiyet veren yönetici kimse ona vermek gerekir. Bu, esasen yönetmeliklerle belirlenecek budur.

İkincisi, bir de maddede fiilin ağırlığına atıfta bulunuluyor. 1’inci maddeye bakarsak, bu şekilde bir atıf var yani. Siz “Alan tahribatına, alan dekar başına belli bir ceza verelim.” diyorsunuz ama burada da bir atıf var kanunda. Tabii, kanunu yönetmelik gibi hazırlayamayız. Aslında bu kanun hakikaten biraz yönetmeliğe yakın, kanunla yönetmelik arasında detaylar ihtiva ediyor. Sebebi de şu: Hakikaten daha önceki komisyonlarda da -ben bizzat uzun süre çok sayıda toplantıya katıldım- bütün sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları görüş bildirdi yani belki en çok tartışılan kanun bu yani bir bakarsak. Dolayısıyla bunu da dikkate almak gerekir diye düşünüyorum. Yönetmelikte bazı hususlar açıklığa kavuşturulabilir. Burada temel esasları görüşüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi, her iki bakanımız şunu söyledi: Efendim, yönetmelikle de düzenlenebilir bu sorumluluk anlamında, ceza anlamında.

Takdir edersiniz, değerli arkadaşlar, Anayasa’ mızda açık hüküm var. Cezai hükümler kanunla düzenlenir, yönetmelikle düzenlenmez.

İki: Burada şirket bunu yapıyor da kim bundan kazançlı çıkıyor, ekonomik yarar, kazanç kime geliyor? Şirket yöneticisine ve şirkete geliyor. Burada biz Sayın Bayraktar’ ın dediği gibi yani niye burada yetkilileri biz sorumlu tutmayacağız? Yani burada iki bakanımızın açıklamalarında bir çelişki var.

Bir örnek daha vereyim: Biz karşılıksız çek düzenleme suçunda ne diyoruz Sayın Bakan? Diyoruz ki: Şirket adına çek düzenlenmişse yöneticisi sorumlu, o şirketin sahibi sorumlu. Peki, orada şirketin yararı, zararı kime dokunuyor? Orada şirkete dokunurken burada zarar yine şirkete dokunmuyor mu? Niye oradaki yönetici kadro, 5 kişi, mesul olmasın?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Erdoğan Bey, teklifinizde geri adım atarsanız oylayacağım, yoksa bekleyeceğim efendim.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Efendim, Sayın Tanal’la benim söylediğim aynı aslında, burada da yazan aynı. Sayın Hocamız da aynısını söylüyor, diyor ki: Yönetici eğer bir fiil yapmışsa, hangi yönetici yapmışsa o ceza görsün. Yönetim kurulu her hâlükârda sorumludur çünkü şirketler Ticaret Kanunu’na göre, hem yürürlükte olan Ticaret Kanunu’na göre hem de -1 Temmuzda eğer yürürlüğe girerse- yeni ticaret kanununa göre şirketlerin, tüzel kişilerin yaptığı her işten yönetim kurulu sorumludur, kim yaparsa yapsın. Çok net bir şekilde bu böyle. Yönetimi o atıyor, işi o yapıyor. Yönetim kuruluna dayanmadan herhangi bir müdür iş yapamaz. Eğer vekâletname vermişse vekâletnameyi yönetim kurul kararıyla vermiştir veyahut da yönetim kuruluna dayalı imza sirkülerine istinaden vermiştir, yönetim kurulu sorumludur. Ama eğer bir kişi kanuna aykırı bir suç yapmışsa o zaman yönetim kurulu sorumlu olmaz. Yönetim kurulu yap dememiş ona, gitmiş kendi kafasına göre şirketi bir sorumluluk altına sokmuş, yükümlülük altına sokmuş. Hocam onu söylemek istedi. Yoksa şirketin kendi işgal konusunda veya yönetim kurulu kapsamında yapılan işlerde yönetim kurulu her hâlükârda müteselsilen sorumludur. Bürokraside bu böyledir yani alt kademedeki bir yönetici eğer kanuna aykırı bir iş yapmamışsa yaptığı iş de şeye uygunsa üstteki genel müdür de sorumludur ondan. Burada da aynı şekilde yönetim kurulu sorumludur. “Yönetici” derken bunu ifade ediyor.

Aslında Tanal’ın söylediği, benim söylediğim, Hocamın söylediği aynıdır ve burada yazılan da en doğrusudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Maksat hasıl olmuştur.

Sayın Tanal, teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

28’inci maddeyi okutmadan evvel yeni madde ihdasıyla ilgili bir önerge var, onu okutuyorum:

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görülmekte olan 1/627 esas sayılı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısına aşağıdaki maddenin 28 inci madde olarak eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

"MADDE 28 - (1) Yaygın eğitime yönelik olarak; tabiatın ve biyolojik çeşitliliğin korunması, korunan alanların muhafazası ve sürdürülebilir kullanımı, orman ve ağaç sevgisinin yaygınlaştırılması, orman yangınları, erozyon, sel, taşkın, çığ, kuraklık hakkında halkın bilinçlendirilmesi, su kaynaklarının akılcı kullanımı, su kalitesi yönetimi ve hidroelektrik enerji hakkında kamunun bilgilendirilmesi maksatlarıyla, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu ile özel televizyon kuruluşları ve radyolar, ayda en az doksan dakika Bakanlık tarafından hazırlanan ya da hazırlattırılan eğitim ve bilgilendirme materyallerini yayınlamak zorundadır. Bu yayınların, asgari otuz dakikası 17:00-22:00 saatleri arasında olmak üzere, 8:00-22:00 saatleri arasında yapılır. Bu süreler Radyo ve Televizyon Üst Kurulu tarafından denetlenir."

Sebahattin Karakelle

Erzincan

Gerekçe:

Teklif konu maddenin eklenmesi ile; tabiatın ve biyolojik çeşitliliğin korunması, korunan alanların muhafazası ve sürdürülebilir kullanımı, orman yangınları, erozyon, sel, taşkın, heyelan, çığ, kuraklık konularında halkı bilinçlendirmek; orman ve ağaç sevgisini yaygınlaştırmak ve su kaynaklarının akılcı kullanımı, su kalitesi yönetimi, hidroelektrik enerji konularında kamunun bilgilendirilmesini temin etmek maksadıyla, radyo ve televizyon kuruluşları tarafından yaygın eğitime yönelik olarak bilgilendirme materyallerinin yayınlamasının, mezkûr konularda kamu bilincinin ve duyarlılığının artırılması ve toplumdaki eğitim ihtiyacının karşılanması açısından faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz almak isteyen arkadaşımız?

Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi, maddenin birinci fıkrasında “Bu alanların korunan alanlarla çakışması durumunda Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu Kanun hükümleri uygulanır...”

BAŞKAN – Sayın Tanal, özür dilerim, önerge...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Peki, özür dilerim.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Biraz demokratik olmuş Sayın Karakelle ama yani “Şu kadar saat, şu kadar dakika.” filan fakat çok açık yüreklilikle, bütün kalbimizle destekliyoruz. Hakikaten böyle bir bilincin oluşmasında fayda var.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

28’inci maddeden devam ediyoruz.

Maddeyi okutuyorum:

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Diğer Alanlarda Uygulamalar ve Son Hükümler

Kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm merkezi

Madde 28- (1) Bu Kanun kapsamına giren alanlarda 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm merkezi olarak ilan edilecek yerler için Bakanlığın uygun görüşü alınır. Bu alanların korunan alanlarla çakışması durumunda, Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu Kanun hükümleri uygulanır.

(2) Korunan alanların içinde kalan kültür varlıkları ve sit alanları 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu hükümlerine göre işlem görür.

BAŞKAN – Madde hakkında söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim.

Buyurun.

MUSTAFA SERDAR SOYDAN (Çanakkale) – 28’inci maddede “Bu Kanun kapsamına giren alanlarda 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununa göre kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgesi ve turizm merkezi olarak ilan edilecek yerler için Bakanlığın uygun görüşü alınır.” denilmektedir. Bu maddeyle zaten ülke yüzölçümünün ancak yüzde 4’ü, yüzde 5’ini kapsayan korunan alanların “Turizmi teşvik” adı altında yapılaşmaya ve diğer insan kullanımlarına açılması mümkün kılınmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız?

Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBE MÜDÜRÜ FERHAT ÖZKAN – Şimdi, bu 28’inci maddenin değerlendirmesini şöyle yapabilirim: Biliyorsunuz Çevre ve Şehircilik Bakanlığımızın çerçeve kanunu İmar Kanunu’dur. İmar Kanunu’nun 4’üncü maddesi ise Turizmi Teşvik Kanunu’nu istisna kılmaktadır ve Turizmi Teşvik Kanunu’nun 7’nci maddesi gereği de kültür ve turizm koruma gelişim bölgeleri ve turizm merkezlerinde her ölçekte imar planı onama yetkisi Kültür ve Turizm Bakanlığına

verilmiştir. Şu andaki yürürlükteki yasalar böyle diyor. Bu yasanın bu 28'inci maddesiyle ise kültür ve turizm koruma gelişim bölgesi veya turizm merkezinin çakışması durumunda korunan alan sınırlarıyla ilgili sınırlı kalmak kaydıyla plan onama yetkisini Çevre ve Şehircilik Bakanlığına vermektedir. Bizim bu maddeyle ilgili değerlendirmemiz Turizmi Teşvik Kanunu'nun ve İmar Kanunu'nun 4'ncü maddesine göre bize verilen yetkinin muhafaza edilmesi yani yetkinin bizde olması idi. Bunu Başbakanlıktaki alt komisyonda dile getirdik, anlattık ancak tasvip görmediğini, benimsenmediğini anlıyoruz, buna da saygımız var tabii ki. Ancak bir turizm merkezinin sınırları bir bütünlük arz edecek şekilde bütüncül bir planlamaya sahip olmalıdır yani bütün bir plan yapılmalıdır. Bunun içinde korunan alanlar varsa, mevcutsa bunların ayrıca planlanması ve onaylanması parçacı bir planlama yaklaşımı getirecektir.

Bunu değerlendirmenize sunuyoruz. Ancak yine tabii bu yasa bu şekilde benimsenirse saygımız sonsuzdur, buna tabii ki uymak durumundayız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Önergeyi anlayamadık.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI YATIRIM VE İŞLETMELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ŞUBE MÜDÜRÜ FERHAT ÖZKAN – Bizim önerimiz 28'inci maddenin ikinci cümlesinin şu şekilde olmasıydı: “Bu alanların korunan alanlarla çakışması durumunda imar planları ve diğer işlemlerde 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanunu hükümleri uygulanır.” Bizim önerimiz bu idi ancak gelen kanun maddesinde ise “Kültür ve Turizm Bakanlığınca bu Kanun hükümleri uygulanır.” denilince bu sınırlar içerisindeki onama yetkisi bizden alınmış oluyor. Bunu sadece hatırlatmak için değerli Komisyonunuzun bilgilerine sundum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Ben de şöyle bir baktım Sayın Bürokratımızın açıklamasına “Acaba Sayın Bakanımızın imzası var mı?” diye, Bakanımızın, burada, dolayısıyla tasarımı bu hâliyle imzaladığını hatırlatmakta fayda var.

Hocam, buyurun.

TÜLAY BAKIR (Samsun) – Efendim, ben bu maddenin uygun olduğunu düşünüyorum kendime göre çünkü bizde Samsun'da Bafra Kızılırmak Kuş Deltası'nın içinde aynı zamanda İkiztepe arkeolojik tesisleri de var. Şimdi tabii ikisi de çok değerli, birisi Kuş Cenneti, öbürü arkeolojik alan ama baktığınız zaman ben arkeolojik alanın koruma yönünden belli bir nispette daha zor olacağını, bu nedenle Kültür Bakanlığıyla yapılacak bir ara anlaşmayla rahatlıkla onların bu görevi yerine getirebileceklerini düşünüyorum efendim. Böyle alanlarımız var kesinlikle, ikisi de bir arada.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen yoksa... Sayın Bakanım, bir açıklamanız olacak mı?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, özellikle şunu belirtiyim: Malum olduğu üzere planlama yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığında, yetki birliği için bu zorunlu hâle gelmiştir, onu özellikle belirtmek istiyorum. Yani herkesin plan yapması yerine, nasıl olsa 1/100.000’lik çevre düzeni planlarından başlayarak diğer planları yapma yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığında, dolayısıyla bunun yetki birliği açısından böyle olması uygun diye ifade ediyoruz. Zaten madde 7’ nin 5’ inci maddesinde de “Ormanlar için yapılan imar planlarında imar mevzuatına uyulur, bu planların onay yetkisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığına aittir.” diye özel bir madde var. Bunu zaten Bakanlar Kurulunda da tartıştık ve uzun tartışmalardan sonra, hatta bakanlıklar arasında müzakerelerden sonra, bütün bakanların onayıyla buraya imzalanarak geldi, onu tabii dikkatlerinize arz etmek isterim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

29’ uncu maddeyi okutuyorum:

Saklı hükümler ve atıflar

Madde 29- (1) 17/2/2000 tarihli ve 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanunu hükümleri ile 18/11/1983 tarihli ve 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu hükümleri saklıdır.

(2) Diğer mevzuatta 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa yapılan atıflar bu Kanuna yapılmış sayılır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız yoksa, bir önerge var, onu okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/627) Esas Numaralı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 29’ uncu maddesine ikinci fıkra olarak aşağıdaki fıkranın eklenmesini ve takip eden fıkranın buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Sebahattin Karakelle

Erzincan

“ (2) Koruma statüsü bulunan alanlarla ilgili olarak, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve diğer kanunlar ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen görev ve yetkiler saklıdır.”

Gerekçe:

Koruma statüsü bulunan alanlarla ilgili olarak herhangi bir şekilde görev ve yetki karmaşasına sebebiyet vermemek bakımından, bu alanlarda 644 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer kanunlarla Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen görev ve yetkilerin muhafaza edilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önerge hakkında söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş önergeyle birlikte 29'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

30'uncu maddeyi okutuyorum:

Yönetmelikler

Madde 30- (1) Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç yıl içerisinde yetki alanlarına göre Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından hazırlanarak yürürlüğe konulur.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşlarımıza söz veriyorum.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Şimdi, burada yönetmeliğin hazırlanmasında üç yıllık bir süre gerçekten uzun bir süre. Şunu anlarım: Bugüne kadarki hep uygulamalarda yaşanan hadiselerde düzenlemeler kanun yürürlüğe girdikten sonra altı ay içerisinde, üç içerisinde veya bir yıl içerisinde yani burada üç yıllık bir sürenin verilmesi demek “Ben bunun uygulamasını askıya alacağım.” anlamına gelir ki tehlikeli bir maddedir, bu sürenin kısaltılması lazım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız yoksa Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Sayın Bakanım, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, tabii, Sayın Vekilimiz doğru söylüyor ama yönetmeliklerin büyük kısmı hazır ama bakıyorsunuz çok sayıda yönetmelik gerekiyor, bir yönetmeliğin yüzde 99'u tamam oluyor, belki biz altı ay içinde yüzde 99'u tamamlayacağız, bakarsınız bir yönetmelikte ihtilaf oluyor, bu bakımdan bunu koyduk. “Üç yıl içinde.” demek yani bir yıl içinde veya altı ayda yapılamayacak manasına gelmiyor. Biraz geniş aldık, yani “bir yıl” da denilebilirdi ama sırf çok sayıda yönetmelik var, yüzlerce yönetmelikten bir tanesinde ihtilaf olursa sıkıntı olmasın diye “üç yıl” diye konulmuş. Takdirlerinize sunuyoruz yani, yoksa kısa zamanda hazırlayacağız. Şu anda da hazırlıklar başlıyor yani.

BAŞKAN – Peki, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

31'inci maddeye geçmeden evvel bir açıklama yapmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, birden fazla kanunda değişiklik yapıldığı için bu maddeler tek bir madde niteliğinde olsa da Genel Kurulda her bir fıkra ayrı bir madde olarak görüşülmektedir, komisyonlarda ise madde bütün olarak görüşülmektedir. Biz bütün olarak görüşmemize rağmen kanun yapım tekniği açısından kabul edeceğimiz bir önergeyle maddenin birden fazla maddeye ayrılmasının daha uygun olacağını düşünüyorum.

Bunu ifade ettikten sonra maddeyi okutuyorum:

Değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler

Madde 31- (1) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 20 nci maddesinin birinci fıkrasının (k) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"k) Bu Kanunun 9 uncu maddesinin (e) bendinin ikinci paragrafı uyarınca sulak alanlar için yönetmelikle belirlenen koruma ve kullanım usul ve esaslarına aykırı davrananlara 20.000 Türk Lirası, (e) bendinin birinci paragrafına aykırı davrananlara 100.000 Türk Lirası idarî para cezası verilir."

(2) 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "milli parklar, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları" ibaresi "yaban hayatı geliştirme sahaları ile Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu uyarınca belirlenen koruma altına alınan alanlar" şeklinde değiştirilmiştir.

(3) 17/2/2000 tarihli ve 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanununun 1 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu hükümleri uygulanır."

(4) 1/7/2003 tarihli ve 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun;

a) 1 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "ticaretinin düzenlenmesini" ibaresi "ticaretinin ve bulundurulmasının düzenlenmesini, yaban hayatının araştırılmasını" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu ile koruma altına alınmış olan hayvan türleri hakkında söz konusu Kanun hükümleri uygulanır."

b) 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (32) numaralı bendinde yer alan "Yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları" ibaresi "Yaban hayatı geliştirme sahaları" şeklinde, (1), (2), (10), (12), (21), (22), (28) ve (29) numaralı bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiş ve (11) ve (20) numaralı bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

"1) Bakanlık: Orman ve Su İşleri Bakanlığını, 2) Bakan: Orman ve Su İşleri Bakanını,"

"12) Yaban hayatı geliştirme sahası: Av ve yaban hayvanlarının ve yaban hayatının korunduğu, geliştirildiği, av hayvanlarının yerleştirildiği, yaşama ortamını iyileştirici tedbirlerin alındığı ve gerektiğinde yönetim ve gelişme plânı çerçevesinde avlanmanın, fotoğraf ve film çekimi turları ile eko-turizm faaliyetlerinin yapılabildiği, Bakanlıkça belirlenecek esaslara göre ayrılan ve yönetilen sahaları,"

"21) Avcılık belgesi: Onsekiz yaşını doldurmuş, avcılık ve av yaban hayatı ile ilgili eğitim almış ve yapılan sınavda başarılı olmuş kişilere verilen belgeyi,

22) Avlanma hakkı: Avcıların av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça belirlenen esaslar çerçevesinde elde ettiği hakkı,"

"28) Avlama ücreti: Avlanmaya izin verilen sahalarda; saha, av hayvanı türü ve trofe değerlerine göre Bakanlıkça tespit edilen ücretleri,

29) Avlanma izin ücreti: Av hayvanı türlerine göre Bakanlıkça tespit edilen izin ücretlerini,"

"33) Orman idaresi: Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün ve Orman Genel Müdürlüğü'nün merkez ve taşra birimlerini,

34) Yönetim ve gelişme planı: Yaban hayatı geliştirme sahalalarının tüm yaban hayatı ve ekosistem kaynak değerlerinin sürdürülebilir korunması, iyileştirilmesi, kullanımı ve yönetimi için hazırlanan planlarını,

35) Yaban hayvanı yerleştirme sahaları: Doğal yayılış alanında yok olmuş veya azalmış av ve yaban hayvanlarının, tekrar o alana veya neslinin devamı için uygun yeni bir alana yerleştirildikleri alanları,"

c) 3 üncü maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Merkezde, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürü veya Genel Müdür Yardımcısı başkanlığında, Genel Müdürlük merkez teşkilatı ilgili birimlerinden dört, bitki koruma alanında uzman bir ve veteriner hekim bir olmak üzere Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını temsilen iki, Jandarma Genel Komutanlığı, Orman Genel Müdürlüğü, Emniyet Genel Müdürlüğü ve avlak işletmecilerini temsilen birer, yaban hayatı veya biyoloji bölümü bulunan fakülteleri temsilen üç, yaban hayatı koruma, geliştirme, araştırma ve gözleme faaliyetlerinde bulunan gönüllü kuruluşları temsilen iki, dokuz coğrafi bölge esas alınarak avcı kuruluşlarını temsilen birer olmak üzere toplam yirmibeş üyeden teşekkül eden Merkez Av Komisyonu kurulur.

İllerde, valinin veya görevlendireceği vali yardımcısının başkanlığında; Orman ve Su İşleri Bakanlığı il şube müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, jandarma teşkilatı, emniyet teşkilatı ve yaban hayatı koruma, geliştirme, araştırma ve gözleme faaliyetlerinde bulunan gönüllü kuruluşları temsilen birer, mahalli avcı kuruluşlarından iki üye olmak üzere toplam dokuz üyeden teşekkül eden il av komisyonu kurulur."

ç) İkinci Kısım başlığında yer alan "Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahaları, Üretim İstasyonları" ibaresi "Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ve Üretim İstasyonları" şeklinde, İkinci Kısım Birinci Bölüm başlığında yer alan "Yaban Hayatı Koruma ve Geliştirme Sahaları ve Üretim İstasyonları" ibaresi "Yaban Hayatı Geliştirme Sahaları ve Üretim İstasyonları" şeklinde değiştirilmiştir.

d) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle, beşinci fıkrasına "onaylanmış" ibaresinden sonra gelmek üzere "yönetim ve gelişme" ibaresi ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş, beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarında yer alan "koruma ve geliştirme" ibareleri "geliştirme" şeklinde ve yedinci fıkrasında yer alan "Yaban hayatı koruma ve geliştirme" ibaresi "Yaban hayatı geliştirme sahaları ile Bakanlıkça koruma altına alınan yaban hayvanlarının yerleştirildiği yaban hayvanı yerleştirme" şeklinde değiştirilmiştir. "Bilimsel araştırma, eğitim, markalama ve halkalama çalışmalarına Bakanlık tarafından izin verilir."

"Bu Kanunda belirtilen korunan alanlara kedi, köpek ve diğer evcil hayvanlar bırakılmaz. Bu hayvanlarla mücadele usulleri yönetmelikle belirlenir."

e) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir, "Sürüngen, kuş ve memeli av hayvanlarının sınıf ve türlerine göre eş tutma, üreme, yavru büyütme, erginleşme gibi yaşama evrelerini dikkate alarak avlanma sürelerinin başlama ve bitiş tarihleri ile popülasyon durumuna göre avlanma günleri ve av miktarlarını tespit etmeye, bazı türlerin avını ve bazı avlalarda avlanmayı belli bir süre yasaklamaya il av komisyonlarının görüş ve önerileri doğrultusunda Merkez Av Komisyonu, Devlet avlaları, genel avlalar, örnek avlalar ve özel avlalarda ise Bakanlık yetkilidir."

f) 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Avda kullanılmasına izin verilen yivli veya yivsiz tüfeklerle avlanacakların, silah taşıma ruhsatına sahip olmaları zorunludur."

g) 8 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İzin ücretleri ile harçlar

Madde 8- Av ve yaban hayatı yönetimi ile avlanma planlarına göre yapılacak avlanmalar için; av hayvanlarının türlerine ve trofelerine göre alınacak avlama ve avlanma izin ücretlerinin tespiti, tahsili ve kullanımına yönelik düzenlemeler Bakanlıkça belirlenir. Avlama ve avlanma izin ücretleri Döner Sermaye İşletmesine yatırılır.

Maliye Bakanlığı birimlerince tahsil edilen avcılık belgesi harçları ile idari para cezalarının % 30'u Bakanlık Döner Sermaye İşletmelerine aktarılır.

Avlama ücretlerini yatırmayanlar hakkında Bakanlıkça genel hükümlere göre işlem yapılır."

ğ) 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "koruma ve geliştirme sahaları" ibaresi "geliştirme sahaları" şeklinde değiştirilmiştir.

h) 11 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Özel avlaklar dışındaki avlakların işletilmesi amacıyla bu avlaklarda sahası bulunan köy tüzel kişilikleri, belde belediyeleri ve avcı kuruluşları ile koruma, üretim, bakım ve avcılığın düzenlenmesi karşılığı işbirliği yapılabilir. İşbirliği yapılan avlaklardan sağlanan gelirden, köy tüzel kişilikleri, belde belediyeleri ve avcı kuruluşlarına verilecek miktar, sahaların özelliğine göre Bakanlıkça belirlenir."

ı) 12 nci maddesinin ikinci fıkrasının son cümlesinde yer alan "özel" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

i) 13 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Avcılık belgesi, Türk vatandaşlarına bir defaya mahsus verilir."

j) 18 inci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Taraf olunan uluslararası sözleşmelerle ticaretine düzenleme getirilen ve korunan türler ile bu Kanun kapsamında mevzuata uygun olarak avlanılan av hayvanları ve bunlardan elde edilen parçaların ticaretini denetlemeye ve kısmen veya tamamen yasaklamaya, bunların ticaretinden Döner Sermaye İşletmesine gelir alınması ile ilgili usul ve esasları düzenlemeye Bakanlık yetkilidir. Uluslararası sözleşmelerle ticaretine düzenleme getirilen ve ticareti Bakanlıkça kısmen veya tamamen yasaklanan ve izinsiz olarak yurt dışından getirilen yaban hayvanlarının canlı veya cansız olarak ve bunların et, yumurta, deri, post, boynuz ve benzeri parçaları ile bunların türevlerinin satın alınması, satılması ve bulundurulması yasaktır."

"Taraf olunan uluslararası sözleşmelerle ticareti yasaklanan veya düzenleme getirilen, korunan veya avlanmasına izin verilen yaban hayvanlarının, izinsiz avlanarak yurt dışına çıkarılması veya yurt dışına çıkarılmasına teşebbüs edilmesi yasa dışı ihracat teşebbüsü olarak kabul edilir ve tamamlanmış olarak 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinin onikinci fıkrası gereğince cezalandırılır."

k) 19 uncu maddesinin birinci fıkrasına "şartıyla" ibaresinden sonra gelmek üzere "bulundurabilir ve" ibaresi eklenmiştir.

l) 20 nci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi ile üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Avcılığın kontrolü, av ve yaban hayvanlarının korunması, av yasaklarının takibi, av ve yaban hayvanlarının sergilendiği ve satıldığı yerler ile bu Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında belirtilen üretim ve bulundurma yerlerinin denetimi Bakanlık ve Orman Genel Müdürlüğünce yapılır."

"6 ncı maddede belirtilen ve avda kullanılmasına izin verilen yivsiz av tüfeklerinden, başkasına ait ruhsatlı yivsiz av tüfeğini avda kullananlar ile ruhsatsız yivsiz av tüfeğini avda kullananların tüfeklerine el konulur. Bu tüfekler hakkında, 2521 sayılı Kanunun 13 üncü maddesi hükmü uygulanır. 6136 sayılı Kanuna göre bulundurulması ve taşınması yasak olan ruhsata tabi her nevi ateşli yivli av silahlarını ruhsatsız olarak avda kullananların tüfek ve silahlarına el konularak soruşturma evrakı ile birlikte mahalli Cumhuriyet Başsavcılığına intikal ettirilir. 6 ncı maddenin ikinci fıkrası ve Merkez Av Komisyonu kararında belirtilen avlanmada kullanılması yasak olanların, avlanmada kullanılması halinde, kabahate konu araç, gereç ve sair eşyaya el konulur."

"Bu yetki, halk sağlığı ve hayvan sağlığı açısından tehlike oluşturan hayvanlarla mücadelede de kullanılabilir."

m) 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve altıncı" ibaresi altıncı ve dokuzuncu", üçüncü fıkrasında yer alan "yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları ile üretim istasyonları" ibaresi "yaban hayatı geliştirme sahaları ile üretim istasyonları", dördüncü fıkrasında yer alan "yaban hayatı koruma ve geliştirme sahalarına" ibaresi "yaban hayatı geliştirme sahalarına" şeklinde değiştirilmiştir.

n) 28 inci maddesinin ikinci fıkrasına "sair eşyanın" ibaresinden önce gelmek üzere "araç, gereç ve" ibaresi eklenmiştir.

o) 29 uncu maddesinin birinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"21 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı cezaya konu fiillerin tekrarı hâlinde ayrıca faillerin avcılık belgeleri bir yıllık süre için iptal edilir."

"23 üncü maddede yazılı cezalara konu fiillerin tekrarı hâlinde, ayrıca faillerin avcılık belgeleri bir yıllık süre için iptal edilir.

24 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı cezaya konu 6 ncı maddenin ikinci fıkrasındaki fiillerin tekrarı hâlinde faillerin avcılık belgeleri bir yıllık süre için iptal edilir.

24 üncü maddenin birinci fıkrasında yazılı cezaya konu 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasındaki fiillerin tekrarı hâlinde faillerin avcılık belgesi yoksa, idari para cezası yanında kendilerine bir yıl süreyle avcılık belgesi verilmez, avcılık belgesi olanların ise ayrıca avcılık belgesi bir yıllık süre için iptal edilir."

ö) 30 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "4856 sayılı Kanunda yer alan İl Çevre ve Orman Müdürü" ibaresi "Orman ve Su İşleri Bakanlığı Bölge Müdürleri" şeklinde değiştirilmiştir.

p) 34 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"Hak devri

Ek Madde 1- Devlet ormanları içinde ayrılan ve planlaması yapılan örnek avlalarda, yaban hayvanlarının tabii olarak üretiminin sağlanması ile gerçek ve tüzel kişilere avlandırma hakkı,

31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 17 nci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere on yıla kadar, memeli türler için ise yirmidokuz yıla kadar verilebilir."

r) Geçici 2 nci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Bulundurma belgesi

Geçici Madde 3- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce ellerinde, belgesiz, av ve yaban hayvanlarından elde edilen tahnit, trofe ve ürün bulunduranlara, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde müracaatları hâlinde bedeli karşılığında bulundurma belgesi verilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.

Mevcut avcılık belgeleri

Geçici Madde 4- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği mali yıl için harcı yatırılarak vize edilen avcılık belgeleri, bir sonraki mali yılbaşına kadar; Merkez Av Komisyonu ve il av komisyonlarının almış olduğu kararlar ise bir sonraki Merkez Av Komisyonu kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihe kadar geçerlidir.

Avcılık belgesi iptal edilenler

Geçici Madde 5- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce avcılık belgesi iptal edilen ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıllık süreyi tamamlayanlara verilecek avcılık belgesine dair şartlar Bakanlıkça belirlenir."

(5) 29/6/2011 tarihli ve 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin (a) bendine "tabiatı koruma alanları" ibaresinden sonra gelmek üzere", tür ve habitat koruma alanları, özel koruma alanları" ibaresi, (c) bendine "hassas bölgelerin" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve korunan alanların" ibaresi eklenmiş, (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye (ğ) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiş ve mevcut (h) bendi (i) bendi şeklinde teselsül ettirilmiştir.

"b) Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu ile verilen görevleri yürütmek."

"h) Tabiatın, tabii değerlerin ve biyolojik çeşitliliğin korunmasını ve sürdürülebilir kullanımını sağlamak, bu amaca yönelik her türlü inceleme, araştırma, izleme ve denetimleri yapmak veya yaptırmak.

ı) Biyolojik çeşitlilikle ilgili her türlü veri envanterini oluşturmak ve veri tabanında depolamak."

(6) 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Milli Parklar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, maddeyi müzakereye açmadan evvel bir şey sormak istiyorum Komisyon üyelerimize. Önergeler de var, maddeyi görüşüp önergeleri daha sonra mı tek tek okutup işleme alayım, yoksa önergeleri okutup ikisini birlikte mi müzakere edelim?

SEBAHATTİN KARAKELLE (Erzincan) – Önergeleri okutup birlikte yapalım.

BAŞKAN – Peki.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan (1/627) esas sayılı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 31'inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendindeki "(1), (2), (10), (12), (21), (22), (28) ve (29) numaralı bentleri" hükmünün "(1), (2), (12), (21), (22), (28) ve (29) numaralı bentleri" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mehmet Öntürk

Hatay

Gerekçe:

Tasarısının 31 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (b) bendinin çerçeve hükmünde 4915 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (1), (2), (10), (12), (21), (22), (28) ve (29) numaralı bentlerinin değiştirilmesi öngörülmektedir. Ancak 31'inci maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinin işlenecek hükmünde (10) numaralı bent bulunmadığından çerçeve hüküm ile işlenecek hüküm arasında bir uyumsuzluk söz konusu olup, bu uyumsuzluğun giderilebilmesi maksadıyla çerçeve hükümde yer alan "(10)" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (1/627) esas numaralı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 31'inci maddesinin 4'üncü fıkrasının (d) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Aydın Şengül

İzmir

Osman Boyraz

İstanbul

"d) 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına "Bilimsel araştırma, eğitim, markalama ve halkalama çalışmalarına Bakanlık tarafından izin verilir." cümlesi eklenmiş; beşinci fıkrasındaki "onaylanmış planlarda" ibaresi "onaylanmış yönetim ve gelişme planlarında"; beşinci, altıncı ve sekizinci fıkralarında yer alan "Yaban hayatı koruma ve geliştirme" ibareleri "geliştirme" şeklinde; yedinci fıkrasında yer alan "Yaban hayatı koruma ve geliştirme" ibaresi, "Yaban hayatı geliştirme sahaları ile Bakanlıkça koruma altına alınan yaban hayvanlarının yerleştirildiği yaban hayvanı yerleştirme" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir:

"Bu Kanunda belirtilen korunan alanlara kedi, köpek ve diğer evcil hayvanlar bırakılmaz. Bu hayvanlarla mücadele usulleri yönetmelikle belirlenir."

Gerekçe:

Tasarının 31. maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendi ile 4915 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasına "yönetim ve gelişme" fıkrası eklenmiştir. Ancak ibarenin bu şekilde eklenmesi durumunda cümlede, "onaylanmış yönetim ve gelişme planlarda" şeklinde ifade bozukluğu hâsıl olacağından, ifade bozukluğunun giderilmesi amacıyla "onaylanmış planlarda" ibaresi, "onaylanmış yönetim ve gelişme planlarında" şeklinde değiştirilmiştir; Tasarının 31. maddenin 4. fıkrasının (d) bendi bu ifadeye göre yeniden düzenlenmiştir.

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan 1/627 esas sayılı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 31 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (f) bendinde geçen "taşıma" ibaresinin madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Osman Boyraz

İstanbul

Gerekçe:

Emniyet ve jandarma birimleri yivli ve yivsiz tüfek ruhsatı vermektedir. Bu silahlarla avlanacakların ayrıca avcılık belgesi alarak taşıyıp avlanmaktadır; dolayısıyla taşıma ibaresine gerek bulunmamaktadır.

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Komisyonunuzda görüşülmekte olan 1/627 esas sayılı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 31. Maddesinin 4. Fıkrasının g bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"g) Üçüncü Kısım ve Üçüncü Kısım Birinci Bölüm başlıkları ve 8 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

ÜÇÜNCÜ KISIM: İZİN ÜCRETLERİ İLE HARÇLAR, ÜCRET ALINMAYACAK

HALLER VE TOPLANAN GELİRLERİN KULLANILMASI

BİRİNCİ BÖLÜM

İZİN ÜCRETLERİ İLE HARÇLAR VE ÜCRET ALINMAYACAK HALLER

İzin ücretleri ile harçlar

Madde 8- Av ve yaban hayatı yönetimi ile avlanma planlarına göre yapılacak avlanmalar için; av hayvanlarının türlerine ve trofelerine göre alınacak avlama ve avlanma izin ücretlerinin tespiti, tahsili ve kullanımına yönelik düzenlemeler Bakanlıkça belirlenir. Avlama ve avlanma izin ücretleri Döner Sermaye İşletmesine yatırılır.

Maliye Bakanlığı birimlerince tahsil edilen avcılık belgesi harçları ile idari para cezalarının % 30'u Bakanlık Döner Sermaye işletmelerine aktarılır.

Avlama ücretlerini yatırmayanlar hakkında Bakanlıkça genel hükümlere göre işlem yapılır."

Gerekçe:

Tasarının 31 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (g) bendinin çerçeve hükmüyle 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununun 8 nci maddesi madde başlığı ile birlikte değiştirilmektedir. Ancak mevcut madde başlığı kanunun hem Üçüncü Kısımının hem Üçüncü Kısım Birinci Bölümün başlığında yer aldığından, kısım ve bölüm başlıklarının değiştirilen madde ile uyumlu olması için değişiklik yapılması gerekmektedir.

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/627 esas numaralı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 31. Maddesinin,

- 2872 sayılı Çevre Kanununu değiştiren 1 inci fıkrasının,
- 3213 sayılı Maden Kanununu değiştiren 2 nci fıkrasının,
- 4533 sayılı Gelibolu Yarımadası Tarihi Milli Parkı Kanununu değiştiren 3 üncü fıkrasının,
- 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanununu değiştiren 4 üncü fıkrası ve alt bentlerinin,
- 645 sayılı Orman ve Su İşleri Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameyi değiştiren 5 inci fıkrasının,

2873 sayılı Milli Parklar Kanununu yürürlükten kaldıran 6 ncı fıkrasının ayrı bir bölüm ve maddeler halinde düzenlenerek diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Kahveci

Karabük

Gerekçe:

Önerge ile tasarı metninin kanun yapım tekniğine daha uygun bir hale getirilmesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Maşallah, madde çok kısa olunca önergeler de gayet kısa. Yani hafızanıza güvendiğimi ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla, hem maddeyi hem de önergelerle birlikte hepsini müzakereye açıyorum.

Buyurun arkadaşlar.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu maddenin bu kadar uzun olarak hazırlanıp ve birçok önemli değişikliğin bir arada yapılması doğrusu kaygı verici. Ben bir konuyu ifade etmek istiyorum. 31'inci maddenin altıncı fıkrasında “9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu'nun yürürlükten kaldırılmıştır.” ibaresiyle ilgili kaygılarımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, Millî Parklar Kanunu ülkemizde Doğa Koruma Kanunu konusunda en önemli yasal düzenlemelerden bir tanesidir. Tasarıda korunan alan statülerinden de bir tanesi millî park statüsüdür. Bu alanların hangi usul ve esaslara göre yönetileceği, korunacağı belirsizdir. Millî Parklar Kanunu'nun bu tasarıyla birlikte yürürlükten kaldırılması hâlihazırda zaten ciddi baskılarla karşı karşıya kalan millî park alanlarımızı olumsuz bir biçimde etkileyecektir. Özellikle son dönemlerde HES'lere karşı açılan davalarda Millî Parklar Kanunu ile önemli bir dayanak ve düzenlemeyle beraber yürürlüklerin durdurulduğu göz önünde bulundurulursa bu tasarı yasalastıktan sonra Bakanlığınızın çıkarmayı planladığı yönetmeliklerin ve uygulamaların sivil toplum örgütleri ve bilimsel kuruluşlarla tekrar değerlendirilerek kamuoyuyla paylaşılacağı söz konusu olacak mıdır? Önerim budur.

Bir de “Millî Parklar Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.” fıkrasının kaldırılmasını istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum Sayın Vekilim.

Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Başkan.

Aynen Sayın Vekilimizin kaldığı yerden devam edeceğim ben. Bu mevcut olan, şu anda görüşülen tasarı Millî Parklar Kanunu'na tekabül etmemektedir. Yani orada millî parkların korunmasına ilişkin o korunmayı, o faydayı vermemektedir. Bu anlamda, bu bir tuzak maddedir. Bunun çıkarılması lazım.

Beşinci fıkrada 645 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişiklik getiriliyor. 8'inci maddenin (a), (c) bentleri. 29/6/2011 tarihli 645 sayılı KHK ile Orman ve Su İşleri Bakanlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki KHK, 8'inci madde.

Şimdi, değerli arkadaşlar, teknik hukuk açısından Anayasa'mızın 91'inci maddesi uyarınca KHK ile altı ay süreyle Hükûmete yetki verildi. Ancak KHK'ler düzenlendikten sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi Anayasa'nın 91'e son fıkrası uyarınca öncelik ve evleviyetle Genel Kurula gelmesi

lazım. Şimdi, bu bakanlığın kuruluşuyla ilgili bu kanun Anayasa' mızın 91 son fıkrası uyarınca öncelik ve evleviyetle Genel Kurula gelmeden o kanun üzerinde böyle bir değişiklik yapmak kanun mantığıyla, kanun yapım tekniğiyle, yani burada uzman arkadaşlarımız da var, bu çok çelişkili, çok tezat bir durum.

Yani benim Bakanlıktan istirhamım, hiçbir bakanlığın yapmadığını bari hiç olmazsa kendi Bakanlığınız bünyesinde bunu öncelikle yani nasıl olsa Hükümet çoğunluğu var bu anlamda da. Yani bu KHK'yı biz niye Genel Kurula getirip tartışmıyoruz? Gelsin, Genel Kurulda tartışalım bunu, bu değişiklik geçecekse de geçsin. Öncelikle bakanlığın bu teşkilat yasasını Genel Kurula getirmesini istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun.

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum.

Öncelikle bu “yaban hayatı koruma ve geliştirme” cümlesindeki “koruma” kelimesi niye kaldırıldı, açıkçası anlamış değilim. Çünkü kanunumuzun başlığı bile “koruma kanunu” diyoruz. Bunu kaldırmışız.

Yine, silah taşıma ruhsatındaki “taşıma” kelimesinin çıkarılması önergeyle verildi, doğrudur, katılıyorum.

Yine, (i) bendinde “Avcılık belgesi, Türk vatandaşlarına bir defaya mahsus verilir.” Bence bu “Türk” kelimesi “Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları” diye değiştirilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kahveci, buyurun.

OSMAN KAHVECİ (Karabük) – Benim 20' nci maddede tereddüdüm oldu. Şimdi, alt komisyonda Merkez Av Komisyonuna Jandarma Genel Komutanlığını, Emniyet Genel Müdürlüğünü, Orman Genel Müdürlüğünü yazmışız ama 20' nci maddede Sayın Bakanım, “Avcılığın kontrolü, av ve yaban hayvanlarının korunması, av yasaklarının takibi...” diyor. Bunların kontrolüyle ilgili denetimi Bakanlık ve Orman Genel Müdürlüğü verirken Jandarma emniyeti sanki onlar da eğer “Bize bu görev verilmemiş.” deyip de bir yardım ve destek vermezlerse, öyle bir sıkıntıya girer miyiz? Sanki burada onlar “Bize görev verilmedi.” diye kenara mı çekilirler? Burada onların, Jandarmanın, emniyetin ismi zikredilmiyor. Öyle bir kenara çekilirler mi, “Bize bir görev verilmiyor.” diye bir sıkıntıya kalır mıyız?

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, bir açıklama yapayım önce, sonra Sayın Bakana söz vereceğiz. Bu maddenin bu kadar uzun olması mevcut kanun yürürlüğe girince birçok kanundaki bazı maddeleri hem değiştiriyor hem de ortadan kaldırıyor.

Sayın Bakanım, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, özellikle sizin de buyurduğunuz üzere pek çok kanunun ilgili maddesine atıfta bulunmak gerekiyor. Bu yüzden uzadı. Ama bu mecburiyetten kaynaklanıyor. Yani biz burada şunu esas aldık: Biliyorsunuz korumalar bölük pörçük, pek çok kanunda yer alıyor. Bunları ilk defa Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı'nı hepsini birlikte dercedelim. Artık bizim, zaten AB mevzuatında, dünyada da böyle. Hatta koruma alanlarını sınıflandırırken dünyadaki koruma alanlarına uygun sınıflandırma yaptık. Onu özetle belirtmek istiyorum. Buradaki uzun olmasının sebebi budur.

Bir diğer husus da özellikle “Millî parklar kaldırılacak.” şeklinde yanlış bir kanaat var. Millî parklar kaldırılmıyor. Sadece bütün millî parklar kanunla ilgili mevzuat bu kanuna tamamen dercedildi. Dikkatle bakarsanız, bu daha önce de böyle iddia edilmişti. Hatta ilk önce ben de doğrusunu isterseniz telaş ettim. “Nasıl oluyor Millî Parklar Kanunu’nu kaldırıyorsunuz?” diye arkadaşlara sordum ben de kanunu ilk okuduğum zaman. Dediler ki: “Efendim, zaten bu kanunda bütün koruma alanları bir çatı altında topluyoruz.” Millî parklardaki bütün unsurlar, bütün maddeler burada var. Arzu eden vekillerimize bunu karşılıklı olarak hazırlayıp gönderebiliriz. Onu özellikle vurgulamak istiyorum. Yani ben de mutmain oldum. Doğrusunu isterseniz ben de ilk önce endişe ettim “Böyle şey olur mu?” diye.

Şimdi, yaban hayatı geliştirme sahası aynı zamanda korumayı kapsadığında “yaban hayatı koruma sahası” kavramı çıkarıldı zaten, bunun içinde zaten bu var. Yani değişiklikle, uygulamada yaşanan birtakım aksaklıklar gideriliyor. Bunları özellikle vurgulamak istiyorum. Yani derli toplu bir kanun oldu. Onu vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Öncelikle verilmiş tüm önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Kabul edilmiş önermeler doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Geçici madde 1'i okutuyorum:

Koruma altındaki yabancı bitki ve hayvan tür ve türevlerini bulundurma

Geçici Madde 1- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, bu Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen listelerdeki koruma altındaki hayvan ve bitki tür ve türevlerini bulunduranlar, bu türleri bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde Bakanlığa teslim etmeleri halinde herhangi bir cezai işleme tabi tutulmazlar. Belirtilen süre içerisinde bildirimde bulunmayanlar hakkında bu Kanunun 27 nci maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları uyarınca idari para cezası uygulanır.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz almak isteyen arkadaşımız?

Buyurun.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Şimdi, bu maddenin yürürlüğe girme tarihiyle ilgili, listelerle ilgili biraz önce Sayın Tanal'ın bahsettiği listelerin olmaması nedeniyle, Sayın Bakanım da bununla ilgili bir çalışmanın yönetmelikle belirleneceğini ifade etti yanlış anlamadıysam. Yönetmeliklerin de belirlenmesinin üç yıl süreceği gibi bir çelişkiyle beraber bu listede adı geçenlerin Bakanlığa yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay gibi bir süreç içerisinde teslim etmemeleri, cezai sorumluluk gerektiriyor diyor. Bu birçok çelişkiyi bir arada barındırıyor. Hangisini düzelteyim? Takdirinize bırakıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen arkadaşımız yoksa Sayın Bakanım, buyurun.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, tabii, kanunun bütünlüğünü dikkate alarak arkadaşlar listeyi hazırlayacak. Aslında bu listeler hazır. Evet, orada “üç yıl” demek, üç yıl sonunda Sayın Vekilim, hazırlanacak manasını ihtiva etmiyor.

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Bakanım, “Altı ay içinde ceza verilir.” diyor.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Doğru da, listeleri bu kanuna göre en geç altı ay içinde hazırlamamız gerekiyor. Ama listeye alakası olmayan bazı yönetmelikler olabilir. Onlar belki bir sene sonra, iki sene sonra olabilir. Ama bu kanuna tabii, uyacak o listeleri hazırlarken. Bu süreye mutlaka uyulacaktır. Bunu hassasiyetle belirtmek istiyorum. “Üç yıl sonra” denilmiyor yani “üç yıl içinde...” Yani bir ay sonra da olabilir, altı ay sonra da olabilir. Onu dikkatlerinize sunuyorum. Tabii, buna tezat teşkil etmeyecek şekilde takip edecek, siz de göreceksiniz Sayın Vekilim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Madde üzerinde söz almak isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

32'nci maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

Madde 32- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Şu Mecliste, beni bağışlayınız, Meclis Başkanı değilim ama şunun üzerinde önergeler veriliyor. Biraz yani konuşmak adına saygı duyuyorum. Fakat bilmiyorum burada bu Mecliste bunun düzeltmek lazım gibi geliyor bana. Ama ben yine soracağım.

Var mı söz almak isteyen efendim yürütme maddesiyle ilgili? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

33' üncü maddeyi okutuyorum:

Yürütme

Madde 33-(1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Yürütme maddesiyle ilgili söz almak isteyen var mı? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, tasarının tüm maddelerini görüştük.

Tasarının tümünün oylamasına geçmeden önce İç Tüzük'ün 43' üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca hazır bulunan üyelerimizin salt çoğunluğunun imzasıyla verilmiş bir yeniden görüşme talebi vardır. Buna göre geçen toplantıda görüştüğümüz 4' üncü maddenin yeniden görüşülmesi talep edilmektedir. Önergeyi okutuyorum:

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/627 esas numaralı Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısının 4. Maddesi, yeterince izaha kavuşmadığı için İçtüzüğün 43. Maddesi uyarınca yeniden görüşülmesini arz ve teklif ederiz.

Temel Coşkun

Prof. Dr. Eşref Taş

Osman Boyraz

Yalova

Bingöl

İstanbul

Sebahattin Karakelle

Gülşay Dalıyan

Osman Kahveci

Erzincan

İstanbul

Karabük

Aydın Şengül

Selçuk Özdağ

H. Cemal Akın

İzmir

Manisa

Malatya

Mehmet Öntürk

Mehmet S. Hamzaoğulları

Zeki Aygün

Hatay

Diyarbakır

Kocaeli

Tülay Bakır

Muzaffer Çakar

Abdurrahim Akdağ

Samsun

Muş

Mardin

BAŞKAN – Önerge hakkında söz almak isteyen? Yok.

Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi, 4' üncü maddeyi değişikliğiyle beraber okutuyoruz:

Madde 4- Korunan alanlar

(1) Korunan alanlar şunlardır:

a) Tabiat koruma alanı: Kaybolma tehlikesine maruz türleri; korumada öncelikli tabii yaşam alanlarını; sıra dışı ekosistemleri; bilim ve doğa tarihi açısından özel önem taşıyan bitki ve hayvan türlerini; doğal olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri barındıran koruma alanlarıdır.

b) Milli park: Bilimsel ve estetik bakımdan milli veya milletlerarası düzeyde ender bulunan doğal ve kültürel değerleri; tabiat unsurunun ağırlık taşıdığı peyzajları barındıran, özellikli kaynak değerlerinin uygun bir şekilde korunup yönetildiği, bir veya daha fazla ekosistemin tamamını kapsayacak büyüklükte alanlardır.

c) Tabiat anıtı: Tabii olarak oluşan, ender, sıra dışı, eşsiz oluşumlar ile bitki türlerinin nadir ve temsili örneklerini ihtiva eden veya bilimsel değer taşıyan tabiat parçalarıdır.

ç) Tür ve habitat koruma alanı: Yok olma tehlikesine maruz, dar yayılım alanına sahip veya biyocoğrafi bölgelerin sıra dışı örneklerini oluşturan tabii yaşam alanlarını; nesli tehlike altında olan hassas, nadir ve özel dikkat gerektiren endemik türleri; sulak alanları, kuş koruma alanlarını barındıran genetik ve biyolojik çeşitlilik açısından yüksek düzeyde önem taşıyan, muhafaza ve iyileştirme amacıyla yönetilen koruma alanlarıdır.

d) Tabiat parkı: Bitki ve hayvan varlığıyla veya mağaralar ve kraterler gibi oluşumlarla bulunduğu bölgenin tabiat özelliklerini temsil eden; doğal özellikleri ileri derecede bozulmamış; türlere tabii yaşama alanında veya dışında koruma tedbirlerinin uygulanabildiği; ekosistem ve türlerin geleneksel doğal kaynak yönetim biçimleriyle beraber korunabildiği; insan unsurunun ağırlık taşıdığı peyzajları barındıran koruma alanlarıdır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan alanlara diğer kanunlar gereğince verilen korunan alan statüleri yeni bir işleme gerek kalmaksızın sona erer. Bu alanlardan ekolojik açıdan özel önem taşıyan ve koruma altına alınan tabii habitat tipleri ve türleri listelerinde adı bulunan tabii habitatları ve türleri barındıran, uluslararası işbirliği için belirlenen ve bildirimde bulunulan alanlar, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla özellikli koruma alanı olarak ilan edilir.

BAŞKAN – Bu maddeyi görüşmeye açıyoruz. Söz almak isteyen arkadaşımız var mı? Yok.

Bir önerge var, okutuyorum:

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/627 Sıra sayılı "Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı"nın 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Osman Kahveci
Karabük

Sebahattin Karakelle
Erzincan

"(2) Birinci fıkrada tanımlanan alanlardan birinin veya birden fazlasının özelliklerine sahip olmakla beraber; ekolojik açıdan özel önem taşıyan ve koruma altına alınan tabii habitat tipleri ve türleri listelerinde adı bulunan tabii habitatları ve türleri barındıran, uluslararası işbirliği için belirlenen ve bildirimde bulunulan alanlar, Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararıyla özel koruma alanı olarak ilan edilir. Bu alanlar eğer daha önce koruma altına alınmamışsa, bu Kanun hükümlerine göre koruma altına alınır."

Gerekçe:

Tasarının mevcut 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasında, söz konusu Kanun'a göre tanımlanan alanlara diğer kanunlarla verilen statülerin sona ereceği tanzim olunmuştur. Böylece, mesela hem doğal sit, hem özel çevre koruma bölgesi ve hem de tabiat parkı olan alanlarda bu statüler kaldırılacak ve bu alanlar içerisinde korunması gereken alanlar Orman ve Su İşleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile "özellikli korunan alan" olarak ilan edilecektir.

Korunan alanlara ilişkin olarak, Orman ve Su İşleri Bakanlığına verilen görev ve yetkiler ile 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına verilen görev ve yetkiler arasında karmaşaya sebebiyet verilebileceği gözetilerek, Tasarının 4 üncü maddesinin (2) numaralı fıkrasının önerge ile değiştirilmeden önceki, Komisyona gelen ilk haliyle muhafaza edilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, yani maddede daha önce bir değişiklik vardı, geriye, aslına dönmüş oldu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, bir önerge var. Hukuken ve usulen bu önergeyi işleme almamız mümkün değil ama okutmazsam ben Sayın Vekilimize saygısızlık addederim, ben bunu okutmak zorundayım, en azından zabıtlara geçsin diye okutuyorum:

Çevre Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı'nın 21'inci maddesinin dördüncü bendinin (i) fıkrasında geçen "Türk vatandaşlarına" cümlesinin "Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Dr. Salih Fırat

Adıyaman

BAŞKAN – Sayın Fırat, önergenizi Genel Kurula sunacaksınız çünkü o maddeyi geçtik, geri dönemiyoruz yani. Aksi takdirde salt çoğunlukla maddeye geri...

SALİH FIRAT (Adıyaman) – Tamam, Genel Kurulda görüşürüz.

BAŞKAN – Tamam, inşallah.

Tasarının tüm maddelerini görüştük.

Tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, şimdi, tasarının tümüyle ilgili Komisyonumuza bir redaksiyon yetkisinin verilmesini de oylarınıza sunmak istiyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Daha evvelki Komisyona, daha evvelki Komisyonumuzdaki şu çalışmalara katkıda bulunan tüm STK'larımıza, kamu kurumlarına, bürokratlarımıza teşekkür etmek istiyorum. Aslında, biz onların emeğini bugün tekrar güncelleyerek Meclise inmesini sağladığımızı ifade etmek istiyorum. Dolayısıyla mevcut tasarımın gelecek nesillerimizin daha iyi yaşanabilir bir çevrenin oluşmasına katkı sağlamasını temenni ediyorum ve hayırlı olmasını diliyorum.

Her 2 Sayın Bakanımıza da söz vereceğim.

Buyurun Sayın Bakanım.

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli Komisyon üyeleri, tabii ki kamu kurumlarının değerli temsilcileri, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri; ben çok teşekkür ediyorum. Gerçekten tarihî bir günde, tarihî bir kanun tasarısına imza attık. Hakikaten çok faydalı. İnşallah, gelecek nesillere çok daha güzel çevre bırakmak için, derli toplu, hakikaten tabiatı ve biyolojik çeşitliliği koruyan bir kanun tasarısı Komisyondan geçti. İnşallah, Mecliste de kısa zamanda kanunlaşarak, biz de bununla ilgili yönetmelikler çıkarmak suretiyle ülkemize faydalı olmaya çalışacağız. Çok gayret sarf edildi. Daha önceki Komisyon Başkanı ve Komisyon üyeleri ve katkıda bulunan herkese ve sizleri, başta Komisyon Başkanımız olmak üzere, siz değerli milletvekillerimize, Komisyon üyesi ve diğer katkıda bulunan herkese gönülden teşekkür ediyorum. İnşallah, hayırlı olur ve tekrar Dünya Çevre Günü'nü kutluyorum, hayırlı olmasını diliyorum efendim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANI ERDOĞAN BAYRAKTAR (Trabzon) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben de tekrar Dünya Çevre Günü'nü kutlarken bir şeyin de altını çizerek söyleyeyim. Bu toplantıyı sona erdirmeden önce tasarıya muhalif şerhleri olan arkadaşlarımızın 7 Haziran Perşembe günü saat 17.00'ye kadar muhalefet şerhlerini Komisyonumuza iletmelerini rica ediyorum.

Hepinize, bütün katılımcılara, hem bürokratlarımıza hem sayın STK'larımıza, kamu kurumlarından gelenlere ve çok değerli milletvekillerimize ve Komisyonumuzun misafirlerine de, sayın bakanlarımıza tekrar teşekkür eder, hepinize saygılar sunuyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 18.56